

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:

Amerikoje	\$2.50
Pietų Amerikoje	3.00
Kanadoje	3.50

Pusė metų:

Amerikoje	\$1.25
Pietų Amerikoje	1.50
Kanadoje	1.75

Apskaičiuojant kainą klauskite laišku. Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States

THE BEST ADVERTISING MEDIUM

Advertising Rates on Application

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 18. Keleivio Telefonas SOUTH Boston 3071 SO. BOSTON, MAY, GEGUŽES 2 DIENĄ, 1945 M. Atskiro Numerio Kaina 6 centai. METAI XL

Mussolinis Jau Sušaudytas Kartu Mirė ir Jo Meilužė

JŲ LAVONAI VIESAI IŠSTATYTI IR IŠNIEKINTI

Italijos diktatorius buvo sugautas su savo ministeriais bėgant Šveicarijон

Mussolinio jau nebėra. Pereitą savaitę Italijos patriotai sugavo jį bėgant Šveicarijон ir suėmė. Mussolinis bėgo ne vienas, bet su visais savo ministeriais ir fašistų partijos lyderiais. Jie vežėsi su savim daug Italijos pinigų ir kitokio valstybinio turto. Iš viso ėjo 30 automobilių. Prie Mussolinio buvo ir jo jauna meilužė, Clara Patacci, jaunesnė da negu jo duklė. Jis buvo vedęs ir iš pradžių buvo manyta, kad jis bėga su savo žmona, bet vėliau paaiškėjo, kad tai jo mergina. Žmonos likimas nežinomas.

Suėmę bėgančią fašistų kompaniją, patriotai Mussolinį su meilužė tuojau atskyrė ir uždarė trojov, o jo ministerius saugojo lauke. Mussolinis buvo apsirėngęs paprasta savo uniforma, tik ant virsaus turėjo užsitraukęs juodą apsiaustą. Jis buvo apsiavęs batais su ilgais aulais.

Apie fašistų suėmimą tuoj buvo duota žinia partizanų vadui, kuris atsuntė 10 ginkluotų partizanų su vienu karininku, kad atgabtų suimtuosius į Milaną.

Kai šitas karininkas su ginkluotais partizanais inėjo trobon, kur Mussolinis buvo uždarytas, pastarasis taip nuddižo, kad griebė į glėbį savo meilužę ir bučiuodamas ją sušuko: "Mes jau išgelbėti!" Mat, jis nepažino partizano; jis manė, kad tai burs ginkluotų fašistų pribuvo jų kailį išgelbėti.

Bet atvykęs pulkininkas tuojau padarė teismą ir pasmerkė Mussolinį sušaudyti. Buvo pasmerkti ir jo sėbrai. Ir tuojau prasidėjo ekzekucija. Iš visų jų didžiausis bailsys pasirodė Mussolinis. Kai partizanai pakėlė savo šautuvus, jis visą drėbdamas isteriškai ėmė šaukti: "Ne, ne!..." Reiskia, nešaukt.

Isakymą šaut daves karininkas vardu Ricardo, Ispanijos vidaus karo veteranas. Pasigirdo šūviai, ir Mussolinis susmuko. Viena kulka pataikė jam tiesiai kakton ir išėjo kiaurai per jo didelę pliką galvą, išplėsdama pakaušio kaulą už dešinės ausies. Kita pataikė į veidą. Italijos diktatoriaus žvaigždė užgeso visiems laikams.

Antras iš eilės buvo patstatytas prie sienos Alessandro Pavolini, buvęs Mussolinio vidaus reikalų vedėjas ir fašistinės propagandos ministeris. Jis drąsiai sušuko: "Viva l'Italia!"

Trečias buvo Francesco Bartacu, Mussolinio padėjė-

jas. Prie krutinės jis turėjo auksinį medalį nuo Mussolinio. Paskutiniai jo žodžiai i partizanų buvo: "Taikykite gerai ir neužgaukit medalių!"

Sušaudyta iš viso 16 fašistų. Jų lavonai buvo suvesti į didelį trokį. Ant jų virsaus buvo užmestas Mussolinio meilužės kunas, o ant jos buvo užrioglintas pats Mussolinis.

Sušaudyti fašistai buvo nuvežti Milano miestan ir išvesti Loretto aikštė, kur da nesena Mussolinio įakymu buvo sušaudyta 15 partizanų. Dėl to patriotai šitą aikštę dabar perkrikštijo į Penkiolikos Kankinių Aikštę (Piazza Quindici Martiri).

Kai tik pasklido gandas, kad čia yra atvežtas Mussolinio lavonas, iš visų Milano pusų pradėjo rinktis minios žmonių. Nors partizanai stengėsi artyn žmonių neprileisti, minia vistiek prasimušė ir pradėjo spar- dėti kruvinius lavonus. Mus-

solinio veidas ir galva buvo tiek suspaudyta ir supurvin- ta, kad jau nebegalima bu- vo jį pažinti.

Be paties Mussolinio ir jau paminėtų jo ministerių, sušaudyti dar še fašizmo šulai:

Liaudies švietimo minis- teris Mezzasome.

Viešųjų darbų ministeris Rugiero Romano.

Susisiekimo ministeris Liverani.

Lombardijos fašistų par- tijos inspektorius Paolo Por- ta.

Policijos viršininkas Lui- gi Gatti.

Fašistinės kultūros insti- tuto prezidentas Goffredo Coppa.

Stefani Zinių Agentūros direktorius Ernesto Dacqu- anno.

Valstybinės fašistų mili- cijos pulkininkas Vito Ca- salnova.

Propagandininkas Hin- ternayer.

Buvęs komunistų lyderis, bet vėliau fašistams pasi- davęs Nicola Bombacci.

Tai tokio galo susilaukė Italijos fašizmo šulai.

MUSSOLINIS PAKABIN- TAS ANT STULPO

Generolas Graziani taipgi esąs sušaudytas

Leidžiant "Keleivį" spau- don atėjo žinių, jog Italijos partizanai Milano mieste buvo pakabinę Mussolinio lavoną už kojų ant stulpo, taip kad minia galėtų ge- riau jį matyti. Bet aliantų vyriausybė reikalaujant, vėliau jis buvo nuo stulpo nuimtas. Visi lavonai buvo nugabenti lavoninėn.

Tuo pačiu laiku praneša- ma, kad gen. Graziani (iš- tark: Gracijani), kuris ve- dė Mussolinio karą prieš E- tiopiją ir Graikiją, taipgi buvo partizanų sugautas ir sušaudytas.

KANADIEČIŲ TANKAI ATAKUOJA

Ši nuotrauka parodo kanadiečių tankus atakuojant Kranenburgo miestą Vokietijoje. Miestas jau paimtas.

Maskva atmetė po- piežiaus prašymą

Visų vokiečių ji nežu- dysianti

Popiežius išleido atsisau- kimą, taikomą rusams, kad jie neždudytų Vokietijos žmonių. Šitą atsisaukimą bolševikai pavadino "šlykš- čia nacių propaganda." Ru- sai niekad neketinę ir ne- ketina "išdudyti visą vokie- čių tautą." Žinoma, kad vi- sos neišdudys, nes visų vo- kiečių rusai negalės nei pa- siekti. Bet jie gali daug ne- kaltų žmonių iššaudyti to- se vietose, kurias jie kontro- liuos. Ar Stalino čekistai nesušaudė Lenkijos žydų vadus Erlichą ir Alterį? Su- šaudė vien dėl to, kad jie- du buvo socialdemokratai ir nepritarė bolševikų dik- taturai.

Bolševikai apšmeižė Ameriką

Iš Londono pranešama, kad Maskvos bolševikai prasimanė naują šmeižtą prieš Amerikos ir Anglijos armijas vakaruose. Stalino radijas paskelbęs tulo ko- misaro Golikovo neva rap- portą, kad rusai belaisviai, kuriuos aliantų armijos iš- laisvino iš vokiečių rankų, dabar esą suvaryti į alijan- tų kempes ir laikomi už spygliuotų vielų "nežmoni- škos sąlygose." Ypač bloga rusų padėtis esanti ameri- kiečių stovykloje Anglijoje ir britų stovykloje Egipte.

Ar tas bolševiko šmotas Golikovas matė tas stovyk- las? Žinoma, kad ne. Ir Sta- lino radijas sako, kad ame- rikiečiai išgabeno Sovietų karininkus į Ameriką be "musų atstovų žinios." Va- dinasi, Maskva prisipažįsta neturinti apie tuos rusus ži- nių, tačiau turi drąsos taip šmeižti Ameriką "nežmo- nišku" rusų vašininimu.

Iš tikrųjų gi amerikiečiai maitina bolševikus per daug gerai. Stalino "rojuje" jie tokio gero maisto niekada nėra ragavę.

San Francisco konfe- rencija gali pakrikti

Rusų delegatas sabotauja darbą

San Francisco konferen- cija da nepradėjo savo darbų. Visą trukdo Rusi- jos atstovas Molotovas. Mat visi planai konferencijai turi būti priimti vienbalsiai; jei kas pasipriešina, jie ne- gali būti priimti. Visų pir- ma Molotovas pasipriešino įnesimui, kad konferencijos pirmininku būtų musiškis Valstybės Departamento galva Stettinius. Paskui jis pradėjo spirti, kad konfe- rencijoj būtų duotas balsas Lenkijos kvilingų "val- džia", kurią tik viena Mas- kva pripažįsta. O 46 kitos tautos nepripažįsta. Paga- liau Molotovas priesimosi, kad konferencijon būtų pri- imta Argentina, kuri buti- nai reikalinga Amerikos vienybei.

Todėl eina jau antra sa- vaitė, o San Francisco kon- ferencija da nieko nenuveikė. O jei tuo tarpu Europoj pasibaigs karas, konferenci- ja galės visai iškristi; kiek- vienai delegacijai rūpės ko greičiausiai parvykti namo, nes toms delegacijoms daž- niausia vadovauja užsienio reikalų ministeriai.

AMERIKA BAUS KARO KRIMINALISTUS

Atstovų Rūmų komisija užsienio reikalams šiomis dienomis priėmė rezoliuci- ją, kurioje da kartą pasisa- koma už karo kriminalistų baudimą. Komisija reika- lauja, kad būtų nubausti vi- si žinomi karo kriminalis- tai — net tie, ka bus pasi- slėpę kitose valstybėse.

NACIŲ VADAS BE KELINIŲ

Associated Press žinių a- gentura praneša tokią nau- jieną: "Kur nors" Vokietijoje i amerikų rankas pateko vienas nacių armijos vadas, pulkininkas "von" Stern. Jisai buvo suimtas vienam trobesy be kelinii! Matyt, amerikoniai jį užklupo ūti- kėtai ir pulkininkas bėgo, nespėjęs pasimti kelinii.

Komunistų šulas Bridges "nubied- nėjo"

Pamėtė savo žmoną ir nepa- jėgią mokėti jai alimoniją

San Francisco mieste ėjo komunistams labai nemalo- ni byla. Superior teismo ru- mų teisėjas Harris nuspen- dė, kad žinomas komunistų vadas Harry Bridges sa- vo žmonai mokėtų "taikina- alimoniją," po 50 dolerių i mėnesį.

Tas komunistų šulas jau pereitais metais pamėtė sa- vo žmoną, o dabar reikala- uja divorso. Palikęs savo mo- terį, Bridges tačiau nedavęs jai reikiamo užlaikymo. Teiseiui jis aiškinoši taip:

"Uždribu 4,680 dolerių i metus, bet pernai sirgau ir gydytojui sumokėjau visą tukstantį dolerių..."

O tuo tarpu palikta Brid- ges'o žmona ir jos dukrelė buvo priverstos eiti pas ge- rus žmones ir prašyti pasko- los. Be to, teisėjui ji pasa- kė, kad Bridges uždribu ne \$4,680 i metus, bet virš tuk- stancio dolerių i mėnesį. Pagaliau, jei Bridges uždri- bo "tik" 4,680 dolerių i daktarui išleido tukstantį, tai jam liko da 3,680 dole- rių, bet iš tų pinigų žmona negavusi nei sudilusio aka- tigavo.

Bridges'o perskirų byla da nebaigta. Dabar prie jos prikerpta ir aliminijos by- prikerpta ir aliminijos by- la bus nustatyta pastovi alimonija. Sakoma, kad tei- sėjas norės matyt komunis- tų vado kontroliuojamos u- niijos (jurininkų) rekordus, iš kurių jis galės spręsti a- pie Bridge'so pajamas—al- gą ir "kelionių išlaidas."

Galimas daiktas, kad Ma- skvos pakalikai komunistai Harry Bridges žmoną ap- šauks "fašiste," kaip jie šmeižė Čalio Čaplino skun- dėją.

Molotovas sumustas!

Argentina priimta i San Francisco konferenciją ne- žiurint jo protestų

Šį panedėlį San Franci- sco konferencijoj Molotovas gavo pirmutinį formalų ant- ausį. Šį panedėlį jisai šurkš- čiai pastatė Maskvos saly- gą, kad Argentina nebūtų įleista i konferenciją, iki- nebus įleista Lenkijos ko- munistų "valdžia."

Bet kone vienbalsiai šitą jo salygą atmetė. Kai šitas klausimas buvo pastatytas balsavimui, tai 31 delegatas balsavo, kad Argentina bu- tų priimta, o Lenkijos ko- munistai—ne!

Už Molotovo įnesimą bu- vo paduoti išviso tik 4 bal- sai. Tai buvo trys balsai pa- cių rusų, ir tik vieny-vienas balsas ne rusų.

PENNSYVANIJOS UZSI- DARĖ KASYKLOS

Apie 75,000 mainerių Pennsylvanijos kasyklose šį panedėlį nėjo dirbti, nes jų darbo sutartis pasibaigė, o nauja da nepadarėta.

Karas Vokietijoje Baigiasi Ant Berlyno Rusų Vėliava

ITALIJOJ NACIAI TAIP- GI SUTRIUSKINTI

Manoma, kad karo pabaiga tuoj bus paskelbta oficialiai

Galų gale Amerikos de- mokratija sutriuškino Vo- kietijos diktaturą. Amerika išgelbėjo Sovietų Rusiją, Francuziją ir Angliją.

Tiesia, Maskva skelbia, kad Berlyne, ant Reichsta- go rūmų, šiandien plevesu- ja raudona Sovietų Rusijos vėliava. Bet faktas yra to- kis, kad Amerikos aviacija jau buvo Berlyną sugriovus pirmą, negu rusai jį pasie- kė. Vokiečių karo pramonę sunaikino irgi ne kas kitas, bet Amerikos orlaiviai. Ir amerikiečiai galėjo patys Berlyną paimti, nes buvo jau pasiekę Potsdamą, bet

VOKIEČIAI PASI- RUSU IR BADAUODA AMERIKONAMS

Associated Press žinių a- gentura praneša iš Vokiet- jos, kad Pirmosios Ameri- jos Armijos patruliai, kurie mėgino susisiekti su rusais Elbos fronte, susitiko šim- tus ginkluotų vokiečių ka- reivių, kurie bėgo nuo rusų. Pamatę amerikiečius, jie tuoj metė ginklus ir iškėlė rankas pasiduodami, neiš- šovė nei vieno šuvis.

"Šiandien mes gavom i- sakymą nešaudyti i ameri- kiečius, bet šaudyti tik i ry- tus, iš kur ateina rusai," pa- aiškino vokiečių viršyla. Vokiečiai bijosi rusų žiau- rumo ir keršto.

100,000 LAVONŲ TEBE- GULI PO VARŠUVOS GRIUVESIAIS

Londoniško "News Chro- nicle" korespondentas, ku- ris dabar randasi Lenkijoje, praneša, kad jo surinktomis žiniomis, per paskutinį len- kų požemio sukilimą Var- šuvoje žuvo pusė milijono žmonių. Daugiau kaip 100- 000 lavonų tebeguli da po miesto griuvėsiais, kuomet vokiečiai Varšuvą sugriovė. Prieš karą Lenkijoje buvę 35,000,000 gyventojų, o da- bar tik apie 18,000,000. Miestuose žmonių beveik neliko. Dabar lenkus naikina bolševikai, ypač tuos, kurie kovojo prieš vokiečių okupaciją ir pasilieka išti- kimi londoniškei Lenkijos valdžiai.

MUSSOLINIO GALVA NUPIAUTA

Veliausios žinios iš Mi- lano sako, kad Mussolinio liekanos buvo sudėtos i me- dinį baką ir bus užkastos viešose kapinėse, be jokių apeigų. Per dvi istisas die- nas pūrusi minia jį spar- dė, spaudė, svaidė plytja- liais ir net šaudė iš revolve- rių. Dabar jo galva buvo nuipauti ir atiduota krimi- nologams, kad ištirtų buvu- sio diktatoriaus smegenis.

pasitraukė, kad patenkinti Staliną.

Rusai atvažiavo Berlynan Amerikos vėžimais, apsilvil- kę Amerikos drapanom, ap- siavę Amerikos batus ir pa- valgę Amerikos "pečonkos."

Ir prie to da Amerikos or- laiviai nuvalė jiems kelią i Berlyną.

Gen. Clark, Penktosios Armijos vadas Italijoje, šią savaitę praneša, kad nacių armija jau sunaikinta i Ita- lijoje. Visi didieji Italijos miestai ir uostai jau musiš- kių rankose. Turino mieste paimta nelaisvėn 120,000 vokiečių ir didžiausi amu- nicijos ir maisto sandėliai. Žodžiu, 25 nacių divizijos buvo sudaugytos i skutus.

Vokietijoje paimtas Bre- menas ir Miunchenas. Ita- lijoje paimti Milanai ir Ve- necija.

Vokiečių vadovybė jau pereitą savaitę pasisūlė pa- siduoti Amerikai ir Angli- jai, tik ne Rusijai. Musiš- kiai atsakė, kad pasidavi- mas turi būti be jokių są- lygų. Dabar jie laukia at- sakymo. Churchill sako, kad karo pabaiga Europoje gali būti paskelbta da pirma subatos.

Rodys baisenybes belaisvių stovyk- lose

Amerikos publika pamatys, kas dėjosi nacių pragare

Kino teatrų lankytojai gal jau šią savaitę turės progos matyti šurpių vaiz- dų iš Vokietijos belaisvių gyvenimo. Karo departa- mentui leidus, filmų kom- ranijos gauna armijos pa- darytų nuotraukų iš Nord- hauseno, Ordrufo ir Arns- tadto belaisvių stovyklų. Tose nuotraukose yra paro- domi Vokietijos karo be- laisviai, da gyvi ir jau mi- rė. Publika matys kruvas sužalotų lavonų, matys ga- lincius ir jau negalincius vaikščioti žmones.

Nuotraukos yra teisingos, ias padarė musų armijos fotografi. Dėl jų tikrumo 'odėl negalės būti jokių a- bejonių.

Musų armijos vadai, ju tarpe pats Eisenhoweris, sako, kad vokiečių žvėriš- kumas neturėjo ribų. Jam pavaizduoti stinga žodžių.

EXTRA!

Hitleris Užmuštas

Hamburgo radijas paskelbė, kad 1 d. gegužės po pietų

Hitleris buvo už- muštas savo ofise

APŽVALGA

KIEK OKUPANTAI PRIDARĖ LIETUVAI SKRIAUDŲ

Lietuva šiandien kenčia be pertraukos jau trečią okupaciją. Susitarus Maskvai su Berlynu, 1940 metų vasarą Lietuvą okupavo Sovietų Rusijos armija.

1941 metų vasarą Lietuvos žmonės sukilo ir išvijo bolševikų vietoj tuojau atėjo vokiečiai ir tie okupavo Lietuvą. Tai buvo antras svetimų jungas. Dabar vokiečiai iš Lietuvos pasitraukė, ir bolševikai vėl užėmė mūsų motiną žemę.

Dr. K. Pakštas pasistengė surinkti faktus ir šiomis dienomis parašė ilgą apžvalgą, išspausdinamas skaitliškėmis, kiek per tas okupacijas atėjusiai pridarė Lietuvai skriaudų.

Idomių davinų p. Pakštas patiekia apie Lietuvos žmonių sukilimą prieš bolševikus. Jis sako:

"Lietuvos jaunimas beveik iš visų rusų okupacijos metų ruošėsi išsilaivinti iš okupantų. Jaunų vyrų organizavimas laisvės revoliucijai ėjo ypatingai slapta. Tenka stebėtis, kad sukilėlių štabo narių niekas neįsivaišavo rusams. Kai tik pasigirdo per radiją pirmos žinios apie naują karą tarp vokiečių ir rusų, visa Lietuva negirdėdama vieningai sukilė.

"Sukilime dalyvavo 6,000 lietuvių kareivių Sovietų armijoje, 35,000 organizuotų partizanų ir 90,000 beveik neorganizuotų partizanų mažesniuose miesteliuose, viso 131,000. Didžiausi mušiai buvo Kaune birželio 22-23 d., kur lietuviai nustojo 3,000 užmuštus ir daugiau sužeistais. Per vieną savaitę beveik visi Lietuvos kampai apsisvalė nuo bolševikų.

"Antroje sukilimo dienoje jau prabilo per radiją nauja Lietuvos valdžia. Ši valdžia tuojau paskelbė pilnos nepriklausomybės atstatymą."

Bet neilgai Lietuva džiaugėsi nusikračius bolševikų diktatūros. Lietuvą tuojau užėmė vokiečių armija ir prasidėjo naujo okupanto vergija.

Tiesa, iš pradžios vokiečiai bandė patraukti lietuvių savo pusėn, nes da nežinojo kaip jiems seksis karas Rusijos gilumoj. Bet kai pamatė, kad rusai niekur neatsilaiko, naciai pasidarė Lietuvoj drąsesni ir pradėjo stacijas reikalauti, kad prof. Ambrazevičiaus vyriausybę, kuri buvo susidariusi Paleckio kvilingus išvijos, talkininkautų jų armijai. Ambrazevičiaus vyriausybė su tuo nesutiko ir rezignavo.

Kai vokiečiai pamatė, kad Lietuvos inteligentija jiems nepritarė, tada apsupo visą Lietuvą Gestapo agentų tinklu. Naujieji okupantai tuoj pradėjo imti savo nuosavybės geresnes žemes, konfiskuoti žydų turtus ir čiulpti visą kraštą, taip kaip ir bolševikai darė.

Tačiau kultūrinuose dalykuose vokiečiai buvo daug žmoniškesni už bolševikus. Jie nedraudė žmonėms nei Lietuvos himną giedoti, nei Lietuvos vėliavą vartoti, ką bolševikai buvo griežtai uždraudę. Lietuviai apvaikščiojo net Vasario šešioliktą, ir vokiečiai tam nesi-priešino. Gi bolševikai tą lietuvių tautos šventę buvo prakeikę ir uždraudę kaip pikčiausią dalyką.

Tik 1943 metais padėcis žymiai pablogėjo. Mat, vokiečiams prireikė daugiau

kareivių. Jie apskaičiavo, kad Lietuvoj galėsią gauti apie 250,000 vyrų savo armijai. Pakvietė stoti savanoriais. Niekas nestojo. Tada, 1943 metų balandžio 5 dieną, naciai sušaukė Lietuvos partijų lyderių konferenciją ir pakijo jiems pasirašyti mobilizacijos planą. Bet pasirodė, kad daugiau Paleckijų nėra ir nei vienas nepasirašė.

Negavę pritarimo iš inteligentijos, vokiečiai pradėjo patys imti Lietuvos jaunuolius savo armijon. Jaunuoliai ėmė slapstytis. Universiteto studentai pabėgo į miškus. Pradėjo organizuoti partizanus. Vokiečiai tada uždarė Vilniaus universitetą ir konfiskavo mokslo instrumentus, o kitus sunaikino. Sunaikino net Lietuvos Žodyno medžiagą, kuri buvo renkama per 40 metų. Žodžių, pradėjo naikinti ir kultūrinius Lietuvos lobius. Bet daugiausia nuo vokiečių nukentėjo Lietuvos miškai ir gyvulių ūkis. Dr. Pakštas sako:

"Manoma, kad iki 1944 m. vasaros vokiečiai spėjo išskirti apie 25% visų Lietuvos miškų ir sunaudoti apie 40% jos galvijų, arklių ir kiaulių. Gyvulių ūkis jau buvo nustojęs apie 20% savo vertės per pirmus Sovietų okupacijos metus, taigi dabar labai Lietuva skurdžiai verčiasi tik su 40% savo gyvulininkystės.

"Nekęsdami bolševikiškų metodų, Baltijos valstybių gyventojai labiausia laukė, kad vokiečiai panaikins Sovietų įvestą 1940-41 m. kolektyvizaciją, kurią lietuviai laiko gudriai užmaskuotą vagystę."

Bet vokiečiai sutiko grąžinti bolševikų žemę tik tiems, kurie stovs jų armijon. Kadangi beveik niekas nestojo, tai mažai kam žemė buvo sugrąžinta.

Vokiečiai paliko beveik visus bolševikų padarytus nuostolius neatitaisytus.

"Rusų sulikviduotų 6,600 organizacijų vokiečiai nebeleido atgaivinti. Vokiečių kontrolė ėjo tik 12 laikraščių, bet juose lietuviams nebuvo leidžiama pasisakyti savo tikrųjų norų. Todėl išsivystė slapta pagrindžio spauda. Ji susidėjo iš septynių labai paplitusių laikraščių, kurie dideliu smarkumu stoja už savo šalies teises ir nepriklausomybę ir nuolat iškeldavo rusų ir vokiečių okupacijos žiaurumus.

"Lietuvos politinė veikla vadovavo Lietuvos išlaisvinimo Komitetas, į kurį lietuviai žiūrė kaip į savo slapta valdžią. Šiame Komitete dalyvavo keletas žymesnės seniau buvusios partijos (krikščionys demokratai, socialdemokratai, liaudininkai, tautininkai) ir dvi naujai susidarę politinės grupės."

Apie Lietuvos žmonių gyvybės nuostolius p. Pakštas sako, kad—

"...iki 1942 m. gegužės mėn. Lietuva jau buvo nustojusi apie 400,000 gyv.

"Kur jie dingę? Kuri jų dalis dar gyva ir dar galės atgaili grįžti — šiuo metu peranksti dar atsakyti. 65,000 yra deportuoti į šaltus Rusijos regionus ir nėra vilties, kad bent penktadalis jų nuo mirties išsigelbės."

"Vokiečiai didžiausiu žiaurumu skubinosi žudyti Lietuvos žydus: iš 300,000 žydų vargiai beliko apie 70,000. Darbams į Vokietiją buvo priverstinai išgabenta apie 200,000 lietuvių. Kuri jų dalis susilauks karo pabaigos, dabar neįmanoma apskaičiuoti.

"Jei remtis 1914-18 m. karo patyrimais Lietuvoje ir turėti dėmesį, kad šiame kare abu kaimynai vykdė planingą eks-terminaciją, tai iki 1945 m. Lietuva iš 3,200,000 bus jau nustojusi apie 600,000 žmonių. Be to, į nuostolius tenka įtraukti žymų patriotinės inteligentijos procentą."

"Bet per 20 nepriklausomybės metų visų gyventojų intelektualinis lygis buvo taip aukštai pakeltas, kad visuose miesteliuose ir kaimuose dar ir dabar yra daug šviesių žmonių: visoje šaly tukstantai aukštai kvalifikuotos inteligentijos vis dėlto rado būdų mirties išvengti. Tad 1945 m. Lietuvos intelektualinis lygis ir politinis susipratimas yra žymiai aukštesni, negu tai buvo 1918 m."

Iš visa to autorius daro išvadą, kad Lietuvai užteks da inteligentinės vadovybės sugriautam gyvenimui atstatyti, jeigu tik jai pavyks atsipalaidoti nuo stipraus Rusijos totalitarizmo.

PRUSEIKA BIJO STALINO "ROJAUS"

"Vilnius" redaktorius L. Pruseika norėjo pasakyti, kad "didis tautų vadas" Stalinas turi "labai daug draugų". Jų esą "milijonai" ir visi jie Rusijos diktatorių "myli."

Bet "Naujienos" nenori Pruseikai tikėti... Jos pastebi, kad Stalinas išžudė jau beveik visus žymesnius bolševizmo vadus. Ar tai jis žudė juos dėl to, kad jie jį "mylėjo"?

Kamenavas, Bucharinas, Zinovjevas ir šimtai kitų senai jau "likviduoti."

Pagaliau "Naujienos" pažymi faktą, kad—

"Pats Pruseika atsisakė į Maskvą važiuoti ir mylimam Stalinui "pasiklonuoti", nežiurint to, kad buvo kviečiamas. Jis, matyt, atsimena tą rusų patarimą tigro atžvilgiu. O tas patarimas skamba taip: "Liu-buisia, da ne glad" (gėrėkis, bet neglostyk). "Didelę meilę Stalinui Pruseika reikiška tik Chicagoje tu-pėdamas. Vaziuoti į Maskvą, kad ten galėtų savo vadą "paglostyti," jis nedrįsta."

MOLOTOVAS PADARĖ LAIKRAŠTININKAMS JUOKŲ

Pereitą savaitę Molotovas turėjo pirmutinę konferenciją su spaudos atstovais San Franciskoje. Jis pasiūlė duoti jiems paaiškinimų, jeigu jie turi jam kokių paklausimų. Šita audijencija buvo St. Francis Hotelio salė. Molotovas in-ėjo salėn žvalgybininkų lydimas, kurie ėjo apsupę jį iš visų pusių. Kai kas sako, kad jis atsivežė su savim "50 šnipų," kad jį saugotų. Matyt, Rusijoje bolševikų vadai bijosi pasirodyt viešai be stiprios čekistų apsaugos, todėl ir laisvon Amerikon atvykę jie taip jaučiasi. Bet Amerikoje yra kitaip. Čia valstybės vyrai nesibijo vaikščioti vieni patys. Ir ištikro, ko valdininkas turėtų bijotis, jeigu jo sakinys yra rami?

Sakoma, kad Molotovas bijosi net ir viešbučio maistą valgyt. Maistą čia jam gamina jo paties atsivežti ištikimi virėjai.

Anglų kalbos Molotovas nesupranta. Jis kalba tik rusiškai. Todėl prie jo visada yra ir ištikimas vertėjas.

Laikraštinkai bombardavo jį paklausimais angliškai; vertėjas vertė jų paklausimus rusų kalbon; Molotovas atsakinėjo rusiškai, o vertėjas jo atsakymus aiškino angliškai.

Kai kurių paklausimų Molotovas tačiau negalėjo

VOKIEČIŲ BARIKADOS

Čia matosi vokiečių pastatos barikados ties vienu tiltu per Reino upę. Dabar jau viskas amerikiečių rankose.

ar nenorėjo aiškinti. Pavyzdžiui, jis atsisakė aiškinti, kodėl Maskva priešla Londoniškai Lenkijos valdžiai, kurią pripažįsta Anglija ir Amerika ir kurią remia visos Lenkijos žmonių organizacijos, išskyrus komunistus?

Kitas klausimas, kurį jis atsisakė aiškinti, buvo apie Argentiją: kodėl Rusija nenori, kad San Francisko konferencijoj dalyvautų Argentina, kuri butinai reikalinga Amerikos tautų vienybei?

I tuos klausimus Molotovas visai neatsakė.

Laikraštinkai turėjo iš Molotovo daug juokų, kai jis patarė jiems "susipažinti su Jaltos nutarimais." Amerikos laikraštinkai žino tuos nutarimus neprasčiau už patį Molotovą, todėl jie pasileido juokais, kai jis patarė jiems "susipažinti."

Matyt, Rusijos laikraštinkai apie Jaltą nėra pilnai painformuoti, o Amerika nuo Jaltos jau daug toliau negu Rusija, todėl Molotovas ir manė, kad amerikiečiai apie Jaltos konferenciją nieko nežino. Jisai pasirodė nesupranta laisvos spaudos ir jos bendradarbių.

JUOKDARIAI

Bolševikų "Vilnis" rašo:

"Kas apgynė demokratiją šiame kare, ar ne didžiosios valstybės — Amerika, Sovietų Sąjunga, Britanija, Kinija?"

Šitaip kalbėti galima tik tada, kai kalbant rimtai reikėtų šitaip klausimą statyti:

Kas 1929 metais padarė "krauju sucementuotą sąjungą" demokratiją sunaikinti ir užpuolė Lenkiją — ar ne Sovietų Rusija su Vokietija?

Kad Sovietų Sąjunga šiandien kariauja prieš Vokietiją, tai ne jai kreditas, nes ne savo noru ji tą karą pradėjo. Jeigu Hitleris nebūtų Stalinui dantų išmūšęs, Stalinas ir šiandien jį remtų.

Taigi tik juokdariai gali vadinti Staliną "demokrati-jos gynėju," bet komunistams tas juokas visai netinka.

"PREZIDENTO VAJUS" NEKAIP SEKASI

"Tėvynė" praneša, kad—

"SLA Prezidento vajus tęsis iki liepos 1 dienos... Kaip žinome, dar toli gražu ne visi SLA nariai išpildė savo naujojo prezidento prašymą — dar ne visi gavo po naują narį, nors yra ir tokių narių, kurie jau gavo net po penkis narius. Prezidento prašymą turėtų išpildyti visi SLA nariai, nes šis vajus pravedamas ne prezidento, bet visų mūsų Susivienijimo ir jo

visų narių naudai. Vieną narį gauti nesunku — tik reikia truputėlio pastangu. "Pradžioje SLA Prezidento vajaus mes nekartą prisiminėme, kad dabar yra gera proga organizuoti čia gimusių ir augusių lietuvių kuopas. Bet tas mūsų prisiminimas-paragimimas, kol kas, nepaveikė nei į SLA kuopų veikėjus, nei į darbuotinius narius."

Visos SLA kuopos ir atskiri nariai raginami gauti Susivienijimui bent po vieną naują narį per šį vajų.

Bet jeigu šį vajų turi vesti patys SLA nariai, tai ko kiems galams jis buvo pavadintas "Prezidento Vajumi"?

Jeigu prezidentas nori garbės, tai jis turėtų pats ir dirbti. O jeigu nariai turi dirbti, tai turėtų būti SLA narių vajus, bet ne prezidento.

ALT Atstovybė San Francisco Konferencijoje

EKSTRA PRANESIMAS

Vykdydamas savo anks-tyvesnį nusistatymą, Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas š. m. balandžio 18 d. posėdy galutinai nusprendė siųsti specialę delegaciją į Tarp-tautinę Saugumo ir Tarp-tautinės Organizacijos Kon-ferenciją San Franciskoje.

Delegaciją sudaro: adv. William F. Laukaitis (SLA prez.), William T. Kvietkus (SLRKA sekr.) ir pulk. Kazys V. Grinius. Pastarasis, be to, atstovaus ir Lie-tuvių Tautinę Tarybą (Lietu-vojos piliečių sąjungą). De-legacijos spokesmanu suti-ko būti p. Laukaitis. Dele-gacija vyksta šiomis dienomis.

Be to, Valstybės Depar-tamentas specialiai akredita-votų Lietuvių Amerikiščių Informacijos Centro sekre-torę, p-lę Marijoną Kizytę, kaip akredituotą korespon-dentę. Ji jau išvyko (balandžio 23 d.) lėktuvu, ir per Informacijos Centrą in-formuos mūsų spauda vi-sais mums rūpimais klausimais.

Informacijos Centro di-rektorių adv. K. R. Jurgė-lą kuriam laikui pasilieka New Yorke.

LAIC.

Vietoj balandžio, kinai vartoja bites pranešimui svarbių informacijų iš prie-šo užimtu sričių. Prie bitės kojos pririšama mikrofil-muota popierėlė ir bitė pri-stato ją į skirtą vietą. Tam yra vartojami patyrę žmo-nės bitininkai.

Kas Savaitė

Bolševikiškas balamutas

Lietuviai turi tokį posakį: "Ieisk velnią bažnyčion — jis užlips ant altoriaus!" Taip padarė Rusijos už-sienio reikalų komisaras Molotovas - Skriabinas. Jis buvo įleistas Amerikon, nu-vyko į San Francisco kon-ferenciją ir ten sukėlė triukšmą!

Molotovas pasakė: aš nesutinku, kad nuolatiniu šios konferencijos pirmininku būtų Stettinius...

Visi nustebo, pasigirdo protestai. Negalimas daiktas, kad į svetimą butą at-ėjęs svečias komandiruo-tų šeiminką.

O taip buvo, ir svetimoj šaly Maskvos degloji paro-dė savo "natūrą."

Demokratija turi bėdos partnerį — kas bus, ko su-silauksime?

Kaip bus su agresija?

San Francisco konferen-cija sprendžia ne dabarti-no karo problemas — val-s tybių ribas, baudimą karu kriminalistų ir t.t. Ji spren-džia taikos problemas — su-darymą tokios organizaci-jos, kuri mokėtų ir galėtų užtikrinti pasauliui ramybę.

Bet — vis tas "bet." Ru-sija da neatsisakė reikalavi-mo, kad agresorius galėtų vetuoti savo kaltintojus!

Organizacija, kuri saugo taiką, bet neturi teisės pa-žeboti agresorių — juk tai pasityčiojimas iš sveiko pro-to!

Formaliai Maskva da nė-ra paskelbusi beprotystės maratono. Gal ir nesvarbu, nes toks maratonas yra ve-damas neformaliai.

San Francisco konferen-cija turės ką nors daryti. Arba turėsime visų taikos norinčių tautų organizaci-ją, su lygiomis teisėmis ir pareigomis didelėms ir ma-žoms valstybėms, arba susi-lauksime naujos anarchijos ir da baisesnio karo!

Kam tas monkey business?

Ryšium su San Francisco konferencija lietuviški di-lantinai nusprendė siųsti specialę delegaciją į Tarp-tautinę Saugumo ir Tarp-tautinės Organizacijos Kon-ferenciją San Franciskoje.

Delegaciją sudaro: adv. William F. Laukaitis (SLA prez.), William T. Kvietkus (SLRKA sekr.) ir pulk. Kazys V. Grinius. Pastarasis, be to, atstovaus ir Lie-tuvių Tautinę Tarybą (Lietu-vojos piliečių sąjungą). De-legacijos spokesmanu suti-ko būti p. Laukaitis. Dele-gacija vyksta šiomis dienomis.

Si "teisė" buvus gauta Valstybės Departamente. Aišku, tai buvo eilinis blofas, bet "Tėvynės" re-daktorius Bajoras jį paskel-bė kaip retą naujieną tiems SLA nariams, kurie da ne-uzmiršo skaityt "Tėvynę."

Bajoras yra geros valios žmogus, dėl to nėra reikalo ginčytis. Bet lietuvis žino posakį — su gera valia ir pragarą galima išgrįsti. No-rėti, kad Lietuva turėtų savo atstovybę San Franci-scoje yra vienas dalykas; už-šita teisė kovoti — kitas.

Kumskiai, Oliai ir Žiu-riai daro negražų "monkey business" ir, keista, SLA or-gano redaktorių atliko jų slieko pareigas!

Cit, štai jums naujiena!

Lietuvių komunistų fiure-ris Bimba giriasi:

"Kryžiojų spaudoje ke-liais atvejais buvo dejuoja-ma dėl generolo Vitkausko. Girdi, jau jo nebesigirdi, jau jis likviduotas. Bet štai Vilniuje įvyko Lietuvos val-stiečių suvažiavimas ir ja-me ugningą prkalbą pasa-kė tasai 'nebegyvas' gene-ralas Vitkauskas" ("Laisvė" bal. 26, 1945).

Bimba gali meluoti ir ne-parausti. Jis gerai žino, kad Vitkausko nieks nepasigedo ir dėl jo nedejavo. Buvo už-rekorduotas toks faktas: karo veiksmuose nefiguruo-ja nei Vitkauskas, nei jo "lietuviški daliniai."

Šitą tiesą dabar patvirtino "pats" komunistų fiure-ris. Vitkauskas buvo išvy-tas į provinciją, bulves skus ti ir "ugningai" kalbėti.

Ir Vitkauskas kalba, ką isako Maskvos komisarai. Jei nekaltės, gaus "k stien-ke."

Kerštinga moteriškė

"Vienybės" Tysliaviene panudo niekinti savo kai-mynę, Lietuvių Informaci-jos Centro sekretorę, Mari-joną Kizytę. Girdi, iš jos prasta reporterė; girdi —

"Tarybai nekooperuojan-tieji laikraščiai gali tik džiaugtis, kad jiems nereikės vargti su Kizytės rapor-tažais, ar buti jos korekto-riais"...

Čia kalbama apie San Francisco konferenciją, ku-rijoje Kizytė bus akredituo-ta reporterė.

Išrodo, kad Tysliaviene darosi antroji Brooklyno Zosė.

Bet ji sprendžia pagal sa-ve. Tysliaviene tikrai vargs-ta, rašydama savo pasakas. Kada jos yra praleidžiamos per redakcijos koštuvą, vė-liau pati jų nepažįsta.

"Keleivis" duos Kizytės reportažus ir su jais netu-rės tokio vargo, kaip sako piktoji Brooklyno moteriš-kė.

Bėga naciškos žiurkės

Zinių agentūros praneša, kad Vokietijos oro jėgų mi-nistras, storulis Hermann Goering, pasitraukė iš savo vietos.

Jis sunegalėjęs, noris pa-taisyti sveikatą.

Goeringo "luftvafas" se-nai sunegalėjo; jį ištakė alijantų karo aviacija. Ry-šium su tuo Goering buvo likęs pašaipos objektu. Tai jis yra sakęs, kad alijantų karo aviacija negalėsianti pasiekti Vokietijos. Bet iš-ėjo kitaip.

Dabar Goering "sunega-lėjo," ir labai aišku kodėl: iš skėstancio laivo bėga ir sveikos žiurkės!

Pabėgo Goering, bėgs ir kiti, jei galės ir turės kur bėgti.

"Speciale korespondencija"

Brooklyno "Laisvė" ba-landžio 27 d. laidoje praneša:

"Vakar čia atsidarė Jun-gtinių Tautų konferencija su iškilminga tyla pagerbti prezidentui Rooseveltui"...

Nors tai buvo šaukštas po pietų, tą pranešimą "Lais-vė" tituluoja kaip specialę korespondenciją.

Trečią dieną pranešti nu-senusį dalyką ir jį vadinti specialiu — tai eilinė ko-munistų žurnalistų gudrybė.

Pagaliau, komunistų pra-nešėja (Karosienė) nėra jo-kia korespondentė. Ji susi-randa vietelę kur nors kam-putyje (tarp publikos) ir jame kiurksa.

Komunistai butų ne ko-munistai, jeigu jie nebūtų bloferiai.

St. Strazdas.

Pirmą kartą Liublinas paskilbo 1565 metais kaip lenkų-lietuvių unijos mies-tas. Dabar jis paskilbo kaip lenkų kvilingų miestas.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS SKAITO, RABO
TAS DUONOS NEPRAŠO

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS

Maršutas po Ozon Parką

Dvi savaites prieš Velykas, o 4 savaites prieš LSS 19 kp. vakarienių, pasitarę su drg. J. Glavecku, nutarėme aplankyti mūsų prietelius Ozon Parko apylinkėse. Ten gyvena gražūs būreliai lietuvių ir artimi socialistams žmonės. Juos aplankome kartą į metus prieš kokias rengiamas iškilmes. Taip padarėme ir šįmet.

Kovo 18 d. iš ryto mes paspaudėme A. Petrauskio durų varpelį ir laukiam. Tyku. Už minutės-kitos atsidero durys ir tarpe jų pasirodo Petrauskienė.

—Kas jums taip anksti atvyjo?

—Su reikalu... Ar Petrauskas namie?

—Taip. Prašau ineiti!

Ineinam vidun. Drg. A. Petrauskas rengiasi gulti, nes tik ką iš darbo parėjo. Jis dirba karo industrijose, ten darbas eina trim pakaitom. Jis dirba naktimis. Jų sunus tarnauja tolimam Pacifike. Prisiminus apie sunų, motina pradėjo raudoti. Nei nesulė vakarienių tike, atsiveikimom ir leidomės toliau.

Nepertoliausia nuo Petrauskų gyvena J. Maknavičius. Sustojom pas jį. Iš amato dgr. Maknavičius yra kraučiū. Pereitais metais mirė jo žmona. Turi dvi dukteris, abidvi ištejęsios ir jų vyrai karo laukuose. Viena dukrė gyvena su tėvu. Dviejų šeimynų mūrinis namas, tai drg. J. Maknavičiaus nuosavybė. Kaip iš lauko, taip ir iš vidaus namas švarus, viskas tvarkoje.

Nusiskundė drg. Maknavičius vienšio gyvenimu. Pasiūlė LSS 19 kp. vakarienių tike — su šypsa ant veido nupirko. „Aš visuomet socialistams pritariu ir šiandien pritariu. Tai rimti žmonės, kurie visuomet stoji ir šiandien stoji už darbo žmonių vienybę. Dirbkite, vyrai, kiek galite, o ateitis jums priklausos!“ — palinkėjo jisai. Atsisveikinę keliavom toliau.

Simtas vienuoliktąjį avenue užsukom pas senus mūsų pažįstamus Umbrazus. Tai puikus žmonės! Jų sunus tarnauja Dėdės Samo armijoje, dabar randasi Francijoje. Abudu tėvai labai susirūpinę sunaus likimu... Umbrazienė išbarė mus dėl uždarymo „Naujosios Gadytės“. Umbrazas liepė užrašyti jam „Keleivį“, kas, suprantama, ir buvo padaryta. Pasiūlė vakarienių tike. Abudu nusiskundė laiko neturėjimu. Umbrazas pridūrė:

—Veik visą žiemą sergu, negaliu. Rodos, nesenas, bet kokia kvaraba įlindo į mane ir negaliu atsikratyti. Duokite keturis tiketus. Jei-gu pavyks, tai savo fren-tams parduosiu!

Netoliese nuo Umbrazų gyvena Purėnai. Užsukome pas juos. Radome abudu namie. Drg. Purėnienė nusiskundė nesveikata, bet nupirko du vakarienių tike-tus ir keturis paėmė parduoti. Jie pardavė tris. Abu Purėnai yra senų mūsų judėjimo rėmėjai.

125-toj gatvėj gyvena J. Stankevičius. Iš amato, pro-sininkas. Užsukom ir pas jį. Radome abudu namie. Pasiūlė tiketų—nupirko. Jie yra katalikiški žmonės, bet rimti Lietuvos nepriklausomybės gynėjai. Jie džiaugiasi, kad katalikai ir socialistai Lietuvos nepriklausom-

mybės gynimo reikale bendradarbiauja.

F. Gaidys gyvena 91-moj gatvėj. Kaip jis, taip ir jo žmona, geri draugai. Jiedu nusipirko tike-tų sau ir pa-ėmė 4 parduoti. Ir juos pardavė. Drg. Gaidys yra senas „Keleivio“ skaitytojas ir socialistinio judėjimo rė-mėjas. Bekalbant apie šių dienų padėtį, jis išsireiškė, kad reikia grįžti prie LSS organizacijos, nes ir seniau buvęs jos nariu.

Su drg. Gaidžiais mūsų kelionė Ozon Parke pasi-baigė. Pasukom į Woodha-no apylinkę, kur pirmiausia sustojom pas P. Blažaitį. Pardavė vakarienių bile-tą. Drg. Blažaitis nusiskun-dė, kad buvo susirgęs plau-čių uždegimu ir kol kas ne-galis atsigręžti.

Netoliese užsukom ir pas J. Aymaną, seną Brooklyno visuomenės veikėją. Jam irgi pardavėm bilietą. Jis nusiskundė stoka laiko, nes sunkiai dirba dirbtuvėj.

Atsilankėm ir pas J. Nar-butą, tą viengungį kraučiū. Radom jį namie ir jis tuo-jau paėmė bilietą mūsų va-karienių.

Vaziuodami Jamaica A-venue, sustojam prie „Shalins Funeral Home“, 84-02 Jamaica Ave. Radom patį F. W. Shalins namie. Tai simpatingas žmogus! Jis tuo-jau aprodė savo įstaigą, kur numirusius pašarvoja. Koplyčia gražiai įrengta, mažas staidžiukas, kuris reikalauja esant papuošiamas kaip altorius. Už koplyčios — erdvus kambarys. Ten šermentų laiku gali pasiže-kūčiuoti, pabudėti lankyto-jai. Prie to kambario spe-cialus kambarys grabams. Turime Brooklyne bent ke-letis lietuviškus graborius, bet koplyčios įrengimu ir kitais parankumais nei vienas nesukurs p. Shalinsko.

Paklausėme, kaip „biz-nis“ eina?

—Neblogai. Žinoma, graboriaus „biznis“ tai paskutinis aptarnavimas žmogui, ir mes toje srityje patar-naujame. Mirusių negalima vadinti kostumeriais, nes tik syki žmogus miršta ir jam syki tenka patarnauti. I mūsų kreipiasi ne vien lietuvių, mes gauname aptarnauti ir kitataučių,—paaiškino F. W. Shalins.

—O kokie santikiai su lietuvių graboriais? — pa-klausėme p. Shalinsko.

—Neblogiausi. Iš karto, kaip atsidariau šį „biznį“, tai lyg ir buvo pastebima neapykanta prieš naują „biznierių“, bet dabar to nematome. Atrodo, kad nors esame keturi lietuvių graboriai, bet visi įsitenka-me ir vieni kitiems kojos nekišam.

Pasiūlė p. Shalinskui porą vakarienių tike-tų, jis su mielu noru priėmė. Pa-linkėjom jam geriausio pa-sisekimo ir išvykom toliau.

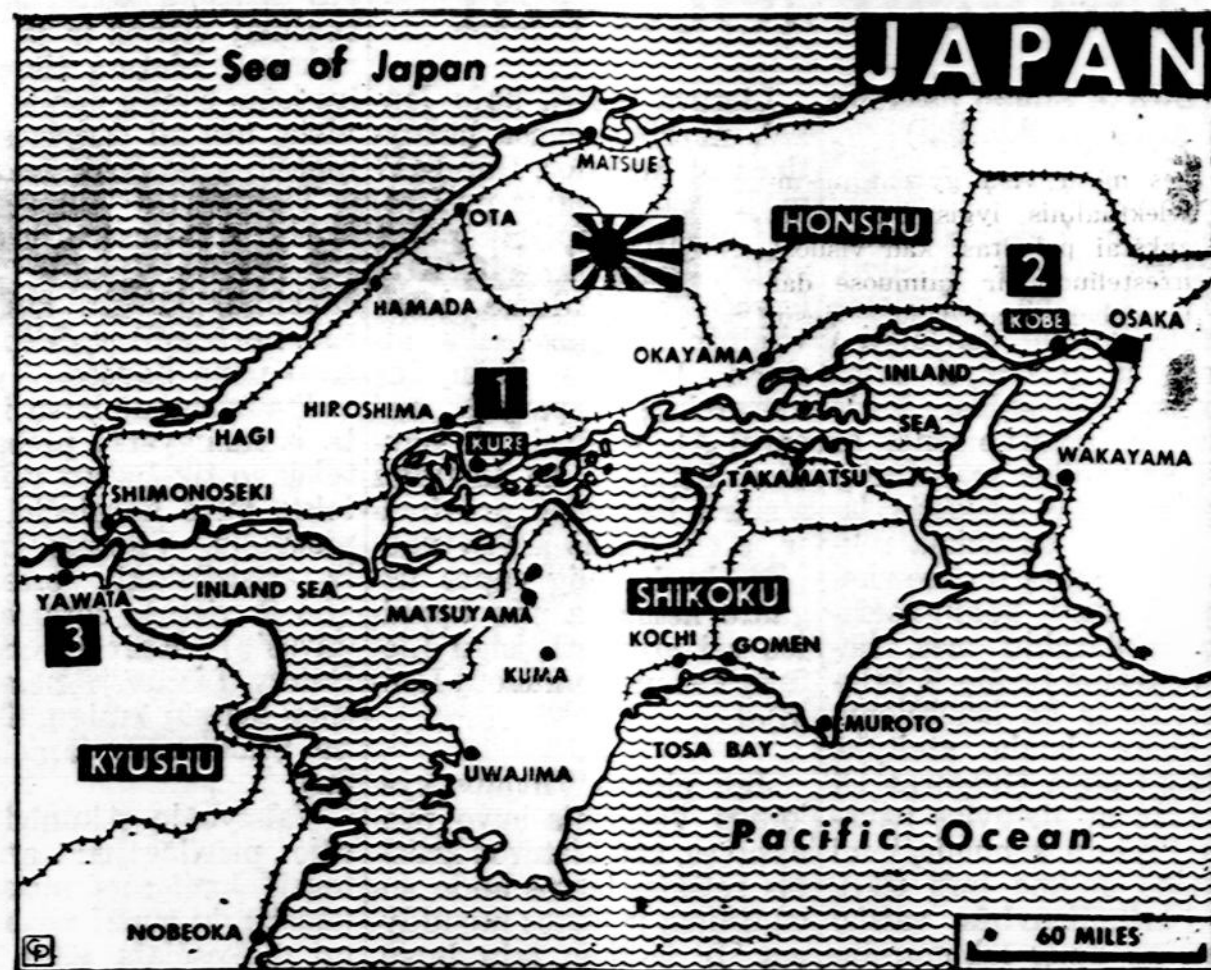
Užsukom pas seną mūsų fren-tą S. Saukaitį. Jo nera-domo namie, bet jo žmona, p. Saukaitienė, užtikrino mus, kad tike-tų galim pa-likti. Palikom šešis tiketus ir visus pardavė.

Su S. Saukaitiu ir pasi-baigė šios dienos mūsų maršutas.

Maršutas po Ridgewoodo apylinkę

Balandžio 7 d. nusprendėm aplankyti savo fren-tus Ridgewoodo. Pirmiausia sustojom pas J. Tamašauską. Jo neradome namie; jis iš-ėjo į „parką“, pareiškė jo žmona. Nuvykstam į Knic-

VISA JAPONIJA DREBA NUO BOMBŲ

Šitas braižinys parodo visas tris didžiausias Japonijos salas: Nonšu, Šikoku ir Kijūsu. Dabar visas tris jas nuolatos plėškina didieji Amerikos bombanešiai, kuriuos vežioja tam tyčia pastatyti laivai.

kerbocker parkelį. Randa-me būrelį lietuvių, tarpe jų ir mūsų jieskomą drg. Tamašauską. Paaiškinom jam reikalą ir jis paėmė du ti-ketus.

Su Juozu užbaigę reika-lą, pasiūlom bilietų mūsų senam fren-tui J. Urbonui. Jis nei žodžio — nuperka du tike-tus. Bandom senam mu-sų fren-tui Ch. Čerėskai įsiu-lyti, bet tas purtosi, kad ne-turįs laiko, nes jieskąs na-mo pirkti.

Knickerbocker parkelyje buvo ir daugiaus lietuvių, bet mes jems tike-tų nesu-likom. Vienų nežinojom ko-kios jie pakraipos, o kitus žinojom kaip komunistus fanatikus. Tiesa, 1936 me-tais, kada komunistai sirgo bendrų frontų liga, tai jie gaudė socialistus, kad nusi-pirkty tike-tų ir jų rengiamą vakarienių. Bet bendrų fron-tų mada pasibaigė, o pra-sidėjo Hitlerio ir Stalino „krauju sementuota taika.“ Nors bėmėsiydami ta-cementą jiedu susiniovė, pradėjo tarp savęs gerkles piaustytis, bet komunistų pažiūros ir socialistus nepa-kičė. Jiems kaip buvo, taip ir pasilieka socialistas bai-sesnis už bet kokį nacį. Ži-nodami jų pažiūras, paliko-me juos ramybėje.

Iš parko išėję, nuke-liavome pas F. Stanaitį. Radom jį ir jo žmoną na-mie. Pardavėm du tike-tus. Iš ten nuvykom pas R. Po-vilauską. Radom jį jau ap-rupintą tike-tais, bet jis vis-tiek dar vieną paėmė.

Užbaigę Ridgewoodo sa-vo maršutą, nuvykom į Williamsburgą. Pirmiausia užsukome pas S. Sablaus-kus. Tai puikus žmonės! Jie priėmė mus kaip svečius ir nupirko du tike-tus ir mūsų vakarienių.

Maršutas mums pavyko neblogai: pardavėm iš viso 41 bilietą ir mūsų LSS 19 kuopos vakarienių. Pasirodo, kad geriausia pasiekti mu-sų žmones, tai nuvykti tie-siai pas juos.

Vyt. Katilius.

NORWOOD, MASS.

Drabužių rinkimo reikalu

Balandžio 15 d. vietos BALF 22 skyrius laikė sa-vo susirinkimą šv. Jurgio bažnytinėje svetainėje. Vi-siems skyriaus nariams bu-vo išsiuntinėtoms atvirutės, kviečiant į susirinkimą. Da-lyvavo pusėtinai skaičius narių.

Susirinkimas vienbalsiai

nutarė remti United Natio-nal Clothing vaju. Kaip vie-tos, taip ir apylinkės visi lietuvių yra prašomi ati-duoti savo apdevėtus dra-bužius ir paprašyti savo draugų ir pažįstamų, kad jie irgi duotų savo nevarto-jamus drabužius.

Drabužių rinkimo pirmi-ninke buvo išrinkta Baluties-kas tik galit, neškit ru-bus į šv. Jurgio parapijos svetainę, arba į Amer. Liet. Fil. Bendrovės svetainę (13 St. George Ave), A. K. Ne-viacko Real Estate raštinę, 1122 Washington St. O jei kam sunku pristatyti dra-bužiai į virš minėtas vietas, pašaukit per telefoną A. K. Neviacką, jis mielai noru su-tinka drabužius atvežti sa-vo automobiliu.

P. Kručas.

WORCESTER, MASS.

Išsikūrė Lietuvių Demokratų Klubas

Kiek laiko atgal Worces-teryje susiorganizavo Liet. Demokratų Klubas, kurio valdybą buvo išrinkti še-asmenys:

Petras Miliauskas, pirmi-ninku; Juozas Zemaitis ir Antanas Kriaučialis, vice-pirmininkais; Pranas Ste-pišis, sekretorium; Jul. Buck-ley, finansų sekretorium; Jonas Dvareckas, įždininku.

Kasos globėjais yra Pet-ras Milius ir Vincas Metri-ka, o Walteris Barisas — maršalka.

Be to, išrinkti klubo di-

rektorai — A. Simanaus-kas, J. Kasper, J. Averka, J. Rogers, Ch. Tamulionis, Z. Kaulakis ir J. K. Zemai-tis. Taipgi buvo išrinkta įs-tatams (by-laws) paruošti komisija, kurioje įėjo J. Ze-maitis, C. Tamulionis ir P. Miliauskas.

Lietuvių Demokratų Kliu-bos susirinkimus nutarta lai-kyti kiekvieno mėnesio pas-bus į šv. Jurgio parapijos svetainę, arba į Amer. Liet. Fil. Bendrovės svetainę (13 St. George Ave), A. K. Ne-viacko Real Estate raštinę, 1122 Washington St. O jei kam sunku pristatyti dra-bužiai į virš minėtas vietas, pašaukit per telefoną A. K. Neviacką, jis mielai noru su-tinka drabužius atvežti sa-vo automobiliu.

Sios organizacijos tikslas yra toks: sutraukti lietuvius į didelę organizaciją, kad valstijos ar miesto valdi-ninkų rinkimuose mūsų žmonės galėtų pasirodyti. Juk politikieriai nesiskaito su pavieniais asmenimis; juos gali paveikt tik organi-zuota visuomenė.

Mums, kaip tautinei gru-pėi, svarbu but organizuo-tiems. Neužilgo baigsis ka-ras ir grys mūsų sunus ir dukterys. Tie jauni vyrai ir moterys užsitarnavo ne tik pagarbos, bet jiems reikės ir darbų. Politikieriai ne-klausys tų, kurie bus iškri-ke. Tik organizuota visuo-menė galės juos priversti, kad rūpintusi likimu tų, ku-rie savo kraują liejo. Be to, lietuvių yra užsitarnavę but valdininkais ir šiaip valdiškų įstaigų pareigu-nais. Tas vietas jie galės gauti, jei visi kartu darbuo-sis.

Reikia manyti, kad Lie-tuvių demokratų Klubas iš-augs į didelę ir įtakingą or-ganizaciją.

P. M.

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Mes rupinamės nepriklausomos Lietuvos atstatymu

Lietuviškų valgių paroda Ciceroje

Chicago lietuviai ne-snaudžia. Jie dirbo ir dir-ba, kad da kartą būtų at-statyta nepriklausoma ir de-mokratinė Lietuva.

Lietuvos bylai aptarti čia įvyko visa eilė mitingų ir sukelta nemerka suma pi-nigų. Neužilgo įvyks kitas mitingas-konferencija, ku-rioe dalyvaus Chicago ir apylinkių lietuvių. Be to, rašant šiuos žodžius, yra šaukiamas da vienas masi-nis mitingas Chicago Lie-tuvių Auditorijoje. Jame bus tartas žodis dėl San Fran-cisco konferencijos.

Kovoj už atstatymą ne-priklausomos ir demokrati-nės Lietuvos dalyvauja vi-sų srovių žmonės, išskiriant tik komunistus. Pastariji daro viską, kad mūsų dar-bui pakenkti ir kad Lietu-va būtų Stalino nevalninkė.

Chicagočiai ruošiasi prie kapų puošimo dienos

Chicagoje yra dvejios lie-tuvių kapinės — tautiškos ir kazimierinės. Tautiškos ka-pinės priklauso pažangie-siems, kazimierinės — ka-talikams. Kasmet, gegužės 30 dieną, abejeose yra ruo-šiamos iškilmės.

Gegužės trisdešimtoji y-ra tradicinė amerikonių šventė, ji ir lietuvių šventė. Tą dieną ir lietuvis pris-i-mena savo artimuosius, ku-rie išsisi tautiškoje ar kazi-mierinėse kapinėse.

Šįmet lietuvių da dides-niu susikaupimu minės ka-pų puošimo dieną. Simtai lietuvių yra netekę savo su-nų. Vieni jų žuvo Europos karo laukuose, kiti tolimuo-se Pacifiko salynuose. Mi-nėdami tuos, kurie išsisi a-bejeose lietuvių kapinėse, minėsime ir tuos, kurie žu-vo karo laukuose.

Tautiškų kapinių komite-tas jau yra pakvietęs kalbė-tojus, taipgi chorus, kurie turės dalyvauti programme.

West Side lietuvių užiega

Prie Leavitt ir Coulter gatvių randasi lietuvių už-eiga, kurics savininkas yra Walteris Neffas. Tai senas West Sidės gyventojas ir kultūros darbų rėmėjas. Pas jį galima rast visus lietuvių laikraščius, jis turi erdvo-ka svetainę, kuria dabar naudojasi Chicago Lietu-vių Vyrų choras. Toje pat svetainėje įvyko keli musi-kių pažmoniai-banketai.

Kada westsidiečiai nete-ko Meldazio (senai miręs), jie vis dažniau renkasi į Neffo svetainę. Tik gaila, kad Neffo svetainė yra per-maža didesniems parengi-mams-koncertams ir vadi-nimams.

Walteris yra nuosirdus vyras ir geras patriotas.

Buvo pratęsta drabužių rinkimo vaju

Chicagoje buvo renkami drabužiai nukentėjusiems Jungtinių Tautų žmonėms. Vaju turėjo baigtis balan-džio 24 d., bet mirus prez. Rooseveltui šis darbas buvo sutrūkytas, todėl nutarta vaju pratęsti iki gegužės pirmos.

Rašant šiuos žodžius da-nėra pilnų žinių, kiek dra-bužių surinkta. Chicago ta-čiau yra antras Jungtinių Valstijų miestas, kur gyve-na apie keturi milijonai žmo-nių. Aiskus dalykas, musų miestas bus antras po New Yorko.

Greta Chicago (skersai gatvės) randasi Cicero miestelis, kuris savo laiku buvo žinomas kaip Grant Works. Čia gyvena nema-žes skaičius lietuvių; jie tu-ri savo parapiją ir didoką, ne parapinę, Liuosybės sve-tainę.

Balandžio 22 d. lietuvių parapijos svetainėje buvo surušta lietuviškų valgių paroda. Pademonstruota vi-sokie lietuvių mėgstami val-giai. Parodos pavairinimui buvo da ir referatų.

Nebijokite eiti pro Lietu-vių Auditoriją

Bridgeporto kolonijos lie-tuviai buvo pradėję šaipytis. Ot, girdi, baisu eit pro tą Auditoriją — kojas išsi-sukinėsi...

Mat, buvo prastas šaly-gatvis.

Dabar jau įdėtas naujas šalygatvis ir viskas tvarko-je. Ir kauniški „kalakutas“ ir suvalkiški „kapsas“ gali eit nosis užriete, nebijoda-mi „koliestvos“.

Du sužeisti lietuvių kareiviai

Karo informacijų biuras praneša, kad buvo sužeisti šie lietuvių kareiviai: Vincas Venskaitis iš Oak Parko (Chicago priemies-tis) ir Richardas Kudukis iš Roseland lietuvių kolonijos.

Nesusipratus lietuviškų „kapšiuokų“ klube

Kada buvo palaidota A-merikos komunistų partija, lietuvių komunistai turėjo imti naują krikštą. Jie su-organizavo Kapsuko Kliu-bą, bet chagiciečiai jį vadi-na „kapšiuokų“ klubui, kas mūsų komunistams labai nepatinka.

Neseniai tie „kapšiuokai“ turėjo „svarbų susirinkimą.“ Sakoma, kad tame susirin-kime buvo kilusios „karštos diskusijos.“ Temos, už ku-rią ginčytasi, nežinau, bet užtenka to, kad du „drau-gai“ susipyko ir savo barnį tėsė saliuje.

—O ką tu manai—bėgti pas socialfašistus? — klausė įtužęs vienas „draugas.“ —O tu gal nori važiuot į Rusiją? — klausė antra-sis, ir atsakė:—Tokie, kaip tu, Rusijoje nereikalingi; tu „ckio darbo nemoki, tik lie-zuvių plaki...“

Kazin kuo šie „debatai“ būtų užsibaigę, jei ne alu-dininkas. Jis pastebėjo:

—Pas mane daug vietos išsigerti, bet ne truksmą kelti. Nurimkite...

Ir du „kapšiuokai“ turėjo užsičiaupiti. Nežinau, ar sa-vo „debatų“ jie atnaujino gatvėje, bet užteks to, kas jau pasakytą.

A. K. Lietuvis.

Colima vulkanas Meks-i-kaj yra aukščiausias vulka-nas Šiaurės Amerikoje.

WORCESTER, MASS.
CHESTNEY'S
CANTEEN

VIETA MALONI IR SILTA
Visokių Gėrimų, Alaus,
gardžiai pagamintų Val-gių ir Užkandžių.

Cia gaunama ir „KELEIVIS“ savaitinis numeris.

90 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

SIELOS
BALSAIGRAZIOS EILES, DAINOS
IR BALADOS.

Knyga papuošta daugeliu spalvuo-tų puikių paveikslų, 223 puslapių dydžio, apie 150 įvairių eilių.
JI PALINKSMINS JUSU LAISVAS NUO DARBO VALANDAS.

KNYGOJE YRA TRIJŲ RUSIŲ EILES:

TAUTISKOS, ŠEIMYNIŠKOS IR DARBININKISKOS
TIKRAI GRAZI IR TURTINGA EILIŲ KNYGA.

Audimo aparatai \$1.25.

Kiekvienas turėjęs papuoštą savo knygyną minėta knyga.
Kiekvienas nusipirkęs šią knygą pasidžiaug. Pinigus geriausia siųsti „Money Order“. Popierinius galima siųsti tiesiog papras-tame konvorte, bet reikia išsilaikyti užrašyti savo ir „Keleivis“ ad-resą ir nepamirškite prilypti už 3 centus marke.

„KELEIVIS“

636 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Korespondencijos

TORONTO, CANADA

Apie kanadiečių Sunų ir Dukterų Draugiją

Toronto mieste randasi Sunų ir Dukterų Draugijos centras. Tai nacionalinė organizacija; Kanadoje ji turi 10 kuopų. Dabar eina naujų narių gavimo įėjimas, kuriame dalyvauja ir žemiau pasirašęs.

Ryšių su tuo nerūti tarti keliata žodžių apie tai, kodėl reikia apsidrausti nuo nelaimės. Ypatingo dėmesio kreipiu į tuos mūsų tautiečius, kurie gyvena vakarų Kanadoje.

Man yra gerai žinomas vakarų Kanados lietuvių gyvenimas. Didžiama mūsų brolių čia dirba farmose, o kiti miškuose. Jų darbas sunkus.

Būdinga, kad daugelis lietuvių rūpinasi spauda. Jie yra užsisakę ir skaito įvairius laikraščius. Tai pagirtina, bet tai nėra viskas. Kąžin kodėl daugelis lietuvių neįdomia apdrūdus organizacijomis. Daugelis sako, kad jie nėra apsidrausti ir nemano apsidrausti. Tai negeras reiškinys. Darbo žmogus gyvena daug sunkesnėse sąlygose, negu kitų sluoksnių žmonės. Todėl svarbu apsidrausti nuo ligos ir šiaip nelaimės, kuri išaukšta ligą. Apdrauda padeda atsikvėpti netikėtų išlaido.

Mano supratimu, Kanadoje didžiausia ir geriausia lietuvių pašalpos organizacija yra Sunų ir Dukterų Draugija. Kaip sakiau, ji turi 10 kuopų, bet gali priimti ir pavieniai asmenys, kur nėra draugijos kuopų. Finansinis draugija gerai stovi, nes turi \$ 6,180 kapitalo.

Sunų ir Dukterų Draugija yra charteruota organizacija ir prižiūrima atitinkamų vyriausybės autoritetų. Narių sudėti pinigai nėra išleidžiami jokiam kitam reikalui, tik pašalpai ir pomirtinei.

Draugija buvo įkurta 33 metai atgal. Per tą laiką ligonių šelpimui ji išmokėjo virš \$50,000 dolerių. Tai stambi suma pinigų.

Labai svarbu ir tai, kad šios organizacijos nariai turi pilną laisvę. Draugijoje nėra varžomi politiniai ir religiniai narių įstiklinimai. Joje gražiai sugyvena socialistai, katalikai, tautininkai ir nepartiniai žmonės.

Yra garbė prie tokios organizacijos priklausyti — ne tik garbė, bet ir nauda. Stai pavyzdys. Pereitais me-

tais man teko susirgti. Pradžioje maniau, kad turiu paprastą "šaltį", bet į keliatą dienų išsivystė rimta liga. Buvau priverstas įieškoti daktarų pagalbos. Liga mane kankino net keturis mėnesius ir visą laiką gavau Sunų Dukterų Draugijos pašalpą. Nežinau, kaip būtų buvę, jei ne toji pašalpa. Manė gydė patyręs lietuvių daktaras R. Vienšteinis. Esu dėkingas jam už man suteiktą patarnavimą. Ir dėkingas draugijai.

Taigi, kurie da nepriklausote prie šios organizacijos, kviečiu prisijungti. Draugijos nariu gali būti kiekvienas nuo 16 iki 50 metų amžiaus. Kaip sakiau, į šią draugiją yra priimami ir pavieniai nariai, gyvenantys toliau nuo Kanados lietuvių centro Toronto. Be to, vaikus metu naujiems nariams yra suteikta lengvata: jie yra priimami už pusę įstojo mokesčio. Vaikus bus tesiamos iki šių metų birželio pirmos. Toliau gyvenantieji, kurie norėtų gauti smulkesnių informacijų, tegul rašo draugijos centro sekretoriui: J. Keveža, 11 A. Delaware Ave., Toronto, Ont.

Jonas Martinonis.

BALTIMORE, MD.

Lietuviai čia minėjo Steigiamojo Seimo sukaktį

Baltimorė buvo suruostas masinis mitingas su prakalbomis, kad paminėti Lietuvos Steigiamojo Seimo 25 metų sukaktį.

Susirinkimas buvo atidarytas Amerikos himnu, kurį sugiedojė A. J. Juškauskaitė. Pirmininkavo Antanas Mickas.

Kalbėti buvo pakviestas "Amerikos" redaktorius J. Laučka iš Brooklyno. Jis kalbėjo mūsų kolonijoje pirmą kartą ir pasakė gerą kalbą. Turėjo būti ir kitas kalbėtojas iš Brooklyno, bet negalėjo atvykti.

Kalbėjo vietinis advokatas Nadas Rastenis ir buvo priimta rezoliucija, kurią nutarta pasiųsti San Francisco konferencijai.

Rinkta aukas kovai už Lietuvos laisvę. Surinkta 106 dolerių. Aukos bus perduotos Amerikos Lietuvių Tarybai, kad palaikyti Informacijos Biurą.

Beje, aukų rinkimui yra padarytos specialios blankos. Visi, kurie galit pasidaryti, esat prašomi pašimti blankų ir rinkti aukas. Dirbkim visi kiek galime, nes Lietuva bus lais-

va ir nepriklausoma tik visų bendromis pastangomis! Vera Mikušauskas.

BROOKLYN, N. Y.

Išpudingas Lietuvių Dienos atidarymas

BALF sandėly, 101 Grand St., Brooklyne rubams rinkti bendrojo vaikus progą. Lietuvių dienos atidarymo ceremonijos įvyko sekmdienį, balandžio 22, 4 val. Programą vedė BALF New Yorko apskrities pirm. Jonas Brundza. Kalbėjo Lietuvos vice-konsulas Vytautas Stasinskas. Jis iškėlė savo ir Lietuvos konsulato štabo rubų. Tas įvykis nufotografuotas Daily News fotografo-korespondento P. Berniaus ir buvo pirmadienio, bal. 23 d. laidoje.

Kalbėjo BALF raštinės vedėjas J. B. Laučka. Kvietė bendram šalpos darbui. Rubų vaikus vedėjas Jonas Valaitis nurodė kaip rubai paruošiami, kvietė dalyvauti bendrame vajuje.

Meno programą išpildė Bronės Brundzenės šokėjų grupė, pašoko lietuvių tautinių šokių. Akordijonu grojo B. Kaveckas, gitara skambino C. Kazlauskas.

Monologą pasakė p-lė O. Zajančauskaitė.

Ploksčių muziką teikė Kazys Motuzas, kuris po programai parodė Lietuvos vaizdus spalvose. Taip pat karo, BALF raštinės, sandėlio ir medicamentų parodos filmas. Aiškino Jonas Valaitis.

Zmonės labai domiai sekė rubų paruošimą Lietuvai. Ta progą, sunėta daug rubų bendram drabužių vajuje pagelbėti.

Apie Lietuvių Dienos minėjimą buvo rašyta New Yorko dienraščiuose: World Telegram, Times, Sun, Tribune, Daily News ir kituose.

Kas Mums Rašoma

Kad chigaciečiai matytų tą karo vežimą...

Aš dažnai galvoju: kad chigaciečiai turėtų progos matyti karo laivą "Chicago", kuris buvo pastatytas už chigaciečių įsipirkimo karo paskolos bonus ir stam-pas tai būtų kuo pasididžuoti.

Ant to laivo man teko dirbti. Jūs turėtumėt matyti, kokią karo milžiną pastatė proto ir muskulų darbininkai! Šimtai darbininkų dirbo per tukstančius valandų ir tą laivą aprūpino naujausiu dvidešimto amžiaus mechanizmu. Dirbo jie per dienas ir naktis ir Dėdė Sienas šiandien turi stiprų ginklą.

Jam reikia ir daugiau tokių karo vežimų. Ir jie statomi.

Chigaciečiai, kad jūs pamatytumėt "Chicago!" Tai už jūsų pinigų pastatytas jūros milžinas!

Kapsas.

Mirė pasaulio tautų vadas

Balandžio 12 d. mirė J. Valst. prezidentas F. D. Rooseveltas. Jis buvo ne tik Amerikos, bet ir viso pasaulio tautų vadas. Jis norėjo tvarkos ir ramybės, ale nesulaukė tos laimingos valandos. Visų tautų vadai kreivėsi ir Rooseveltą, norėdami užtarimo. Rooseveltas norėjo jų prašymus patenkinti, ale negalėjo. Jam buvo sunku susitarti su diktatoriais, svetimų žemių grobikais.

Beje, lenkai pyko ant F. D. Roosevelto; jie sakė, kad Rooseveltas padovanojo Lenkijai "didžiųjų talpinkininkų" Stalinui. Lenkai

nesuprato, kad ir norėdamas Rooseveltas negalėjo viską padaryti.

Lai buna amžina ramybė mirusiam tautų vadui, Franklinui Delano Rooseveltui! K. Karčiauskas.

Sako, Rusija išgelbėjo visus

Man Philadelphiajį dažnai tenka susitikti su komunistais. Jie nieko daugiau nemato, kaip tik Rusiją. Už visą pasaulį kariaujanti viena tik Rusija. Jei-gu ne Rusija, jie sako, tai Hitleris būtų visus sumušęs.

Kai aš jiems atsakau, kad Maskva senai jau būtų Hitlerio kišeniuje, jeigu Amerika ir Anglija nebūtų davusios rusams maisto, drabužių ir ginklų, tai komunistai baisiai perpyksta ir pradeda koliotis ir fašistautis.

J. Jakimavičius.

Liet. Socialistų S-gos 40 metų Jubilėjus

Gyvendami karo audrų laikuose, nepajutome kaip greitai laikas prabėgo, atverdama istorijos lapus ir parodydamas mums, kad mes jau sulaukėm Lietuvių Socialistų Sąjungos 40 metų Jubilėjus.

Zymint šį faktą, tenka pakartoti buvusio energingo veikėjo, velionio J. O. Širvydo pareikimą, kuris yra tilpęs "Vien. Lietuvninkų" nr. 10, 1905 m. Ten sakoma: "Šiuom trumpai visiemis Amerikos lietuviams, o ypatingai broliams darbininkams, pranešame, kad nuo 1 dienos kovo, šių metų, Lietuvių Socialistų Partija Amerikoje pradeda savo gyvenimą — ji galutinai suorganizuota."

Nurodoma, kad prie kuriamojo darbo prisidėjo 18 LSPA įkurtų kuopų ir gegužės 9 d., 1905 m. buvo įkurtas partijos organas "KOVA". Darbas varytas smarkiai: kovo 1 d. paskelbtas oficialus socialistų partijos suformavimas, kuris įvyko gegužės 21 d., 1905. Newark, N. J. Partija tuomet turėjo 23 kuopas ir 185 narius, bet suvažiavime dalyvavo tik 21 delegatas.

Iškeldamas aikštėn LSS (kuri tuomet vadinosi L. S. P. A.) 40 metų sukaktį, manau, kad LSS centralinis komitetas, kuopos ir pavieniai draugai atkreips nuoširdaus dėmesio į šita taip mums reikšmingą jubilėjų Neabejoju, kad draugai pavartys LSS istorijos lapus ir būdingai nuvies LSS praeities darbuotę, teikdami nuoširdžių nurodymų ateities kurybiniai darbu.

Kuopos turėtų suorganizuoti tinkamus vakarėlius ir ten draugiškai nuotaiškai paminėti LSS 40 metų gyvymą. Nėra gyvenime didesnio paminklo, kaip tęsimas draugų pradėto darbo ir vykdytas jų kilnaus idealo.

Lai gyvuoja Lietuvių Socialistų Sąjunga, sulaukus 40 metų jubilėjus! K. Liutkus.

Aukokite Raudonajam Kryžiui. Reikalui atėjus, jis padės ir mūsų broliams Lietuvoje.

APSIVEDIMAI

Pasiturintis vaikas, atrodo gerai, 50 metų amžiaus, negeria ir nerūkio, pajieško apšvedimui pasiturintis merginos, ar našlės rba gyvenančios. Su pirmu laišku prašau prisigyti ir atvaizdą. Daugiau žinių suteikiau laišku. Adresuokit: (19) A. T. S.

646 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Norėčiau susirasti sau gyvenimo draugą, nebejauna vaikina a-ba našlė. Butu gerai kad turėtų bent pusę turto, ka aš turu. Daugiau žinių parašysiu laišku, prašau rašyti taip: P. O. Box 825, (19) Creston St., Grand Rapids, Mich.

Da vienas fabrikas po žeme

Net ir gyvulius naciai laikė kasyklose

Amerikiečiai andai paėmė Vokietijoje Alsdorfo miestelį, kurio gyventojai pieną gaudavo iš po žemės. Senoj kasykloj, 1,200 pėdų po žeme, vokiečiai turėjo įrengę tvartą ir nuleidę tenai 25 Holšteino veislės karvių. Alsdorfo apylinkė seniau budavo kasamos anglys; dabar gi į tas kasyklas nuleisti apylinkės gyvulius: karvės, kiaulės ir avys. Pašaras tiems gyvuliams gaminamas apylinkės laukuose ir nuleidžiamas po žeme.

Kitoj vietoj, netoli nuo Koenigswinterio miestelio, amerikiečiai rado kalno uolų iškapotą didelę patalpą ir įrengtą dirbtuvę, kur dirbo 1,500 vokiečių ir 500 vergų iš svetimų valstybių.

Apie Koenigswinterio miestelį kovos ėjo 11 dienų, iki amerikiečiai paėmė viršų. Naciai laikėsi tenai fanatiškai ir batalija buvo labai atkakli. Visą tą laiką apie 2,000 darbininkų sėdėjo tame požemy ir laukė kol mušiai praeis.

Iėjimas į tą urvą buvo iškirstas apie 75 pėdas nuo kalno viršūnės ir gudriai užkamoflažuotas. Anga buvo užleista dideliu tinklu, nudažytu kalno spalvomis, taip kad iš tolo jos pastebėti visai nebuvo galima. Amerikiečiai užtikto tą vietą visai netikėtai, kopdami į kalną apžiūrėti apylinkę.

Patalpa po kalnu buvo 1,200 pėdų ilgio ir 250 pėdų pločio. Ten buvo gaminių skystojo kuro siurbiamieji vokiečių amijos tankams ir orlaiviams. Dirbtuvės savininkas paaiškino amerikonams, kad pirma šitas jo fabrikas buvo rytuose, Silezijoje, bet rusams tenai besiatinant jis buvo perkeltas į Pareinę, kur svetimi darbininkai iškirto kalno uolynuose didelį urvą.

PAJIEŠKOJIMAI

Aš, S. Urbietis, pajieškau brolio Vinco (Vilimo) Urbiečio, kuris gyvena kur tai Jungtinėse Valstijose (U. S. A.), o gal ir tarnauja USA kariuomenėj. Jis pats ar kas žino, note ką apie jį malonėkite man pranešti, už ką aš būsiu dėkingas. (19) S. URBIEČIS.

609 Blackford St., New Westminster, B. C., Canada.

Aš, po savo pirmojo vyro, Marė Svetulėvičienė, pajieškau Juozo Svetulėvičiaus, kuris seniaus gyvena Montreale, Kanadoj. Iš Lietuvos pa-eina iš Kristionių kaimo, Alytaus apskr. Seirijų parapijos. Jis yra sviesas rauplėto veido. Aš labai norėčiau su juo pasimatyti, nes turiu svarbų reikalą. Melidū jo paties atsisaukti arčiau žinančių apie jį man pranešti, už ką aš būsiu labai dėkinga. (21) MRS. M. PALUPIS.

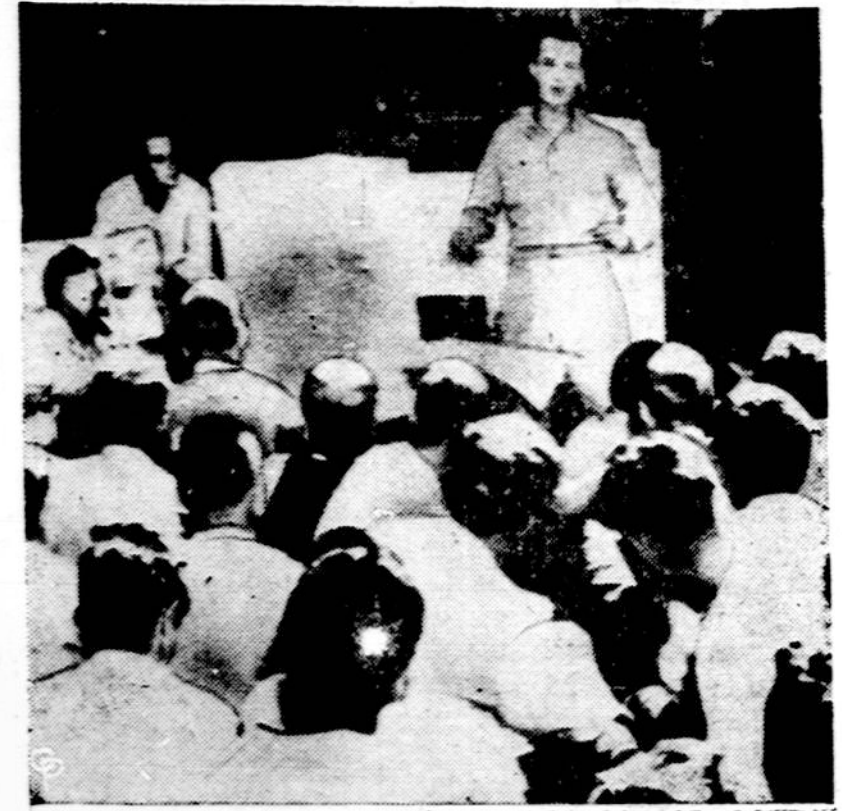
12 Hemlock St., Plains, Pa.

Pajieškau Petronėlės Paluknaitės, kuri apie 35 metus gyveno Bostone, ant Broadway, pas kriaučių Simkū. Ji ištekojo ir išvažiavo į Brooklyną. Aš norėčiau su ja susitikti, bet nežinau nei dabartinio jos adreso, nei kaip ji vadinasi už vyro. Kitąsyk aš gyvenau su ja ant vieno burdo. Ji buvo gera draugė ir surado man darbą ir iki šiol aš da nesu jai už-tai padėkojus. Jeigu jos jau nebėra gyvos, tai norėčiau, kad atsilieptų nors jos sesuo, Veronika Paluknaitė, kuri gyvena Bostone, tik nežinau kokią adresu. Bus jau 22 metai kaip aš jos jieskau, bet vis negaliu surasti. Jei kas malones sutelkti man apie ją žinių, prašau rašyti man taip: (20) MRS. JULIA SHEPUT, 261 Park Ave., Weehawken, N. J.

Pajieškau brolio Juozo Bernoto, jo sunau Edvardo ir dukters Agnės. Kitąsyk gyvena Brooklyne, bet buvo išvažiavę dirbti į Kentucky kasyklas. Jan 15 metų negaunu apie juos žinių. Būsiu labai dėkingas jei kas man apie juos praneš, ar gal jį patys malonės atsiliepti. (21) MR. THEOPHIL BERNOTAS, 2351 Gascon St., Montreal, Canada.

Pajieškau draugų Petro Gaidelės ir Juozo Kuračio, su kuriais 1928-9 metais gyvenau Edmontone, Kanadoje. Girdėjau, kad Petras Gaidelis dabar gyvena apie Bostoną, o Juozas Kuračaitis paliko Edmontone. Norėčiau kad jie atsilieptų, a ba kad kas kitas malonėtu pranešti man jų dabartinį adresą. (17) PETER LAIMAN, 2223 Caniff, Houtmanek 12, Mich.

PAMOKA PRIEŠ PUOLIMĄ

Amerikos jurininkų vadas duoda paskutinę savo kareiviams ant laivo pamoką, kurie ruošėsi pulti da vieną japonų salą.

Urvas buvo apšviečiamas elektros šviesa.

Viena vokiečių, kalbėdama neblogoi angliškai, pasakojė amerikiečiams, kad per 11 parų tame urve ji iškentėjusi baisiausių pragarą. Per tą laiką tenai gimes vienas didikis ir vienas vyras nusinuodijęs.

Kiek anksčiau amerikiečiai rado didelį fabriką į-taisytą kasykloj, kur buvo gaminamos skraidomosios bombos.

IVAIRENYBES

Daugelio paukščių patinėliai yra didesni ir tvirtesni negu patelės. Tačiau tam tikra rūšis vanagų, sakalais vadinamų, patelės būna didesnės ir fiziškai stipresnės negu patinai.

Daugiau kaip 40 nuošimčių Amerikos daktarų yra pašaukti karo tarnybon.

Daleidžiama, kad Niagara kroklys pasidarė prieš 25 tukstančius metų.

Pereitais metais Amerikos gyvulių parodai du vei-

PARSIDUODA FARMA

Grazi 55 akrų farma su vaismedžių sodu, lygiais gerais laukais ir mišku. Namai turi 6 kambarius, elektrą ir kitus patogumus. Bane su 8 galvijais, arkliu, mašinos ir kiti farmų frankai. Netoli miesto. Kaina tik \$3,500 įsant \$2,500. (20) MRS. KIRMAN, Box 184, Saratoga, N. Y.

SALTINIS SVEIKATOS

Saltinis Sveikatos, tai tokia knyga. Labai naudinga ir turėtų rasti kiekvienose namuose. Aprašyti augalai medicinoj ir gydymo būdai žoleimis, saknimis. Su daugeliu paveikslu ir receptu, su nurodymais kaip sutaisyti gyduoles namie. Kaina 65 centų. (17) J. SKINDER, 3448 S. Emerald Ave., Chicago, Ill.

LENGVAS BUDAS IŠMOKTI ANGLISKAI

SU FONETISKU ISTARIMU IR TRUMPA ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA

Šis rankvedėlis yra sutaisytas taip aiškiai ir praktiškai, kad kiekvienas gali lengvai pramokti angliškai. Čia telpa sutvarkyti reikalingiausi pasikalbėjimai įsiekant darbą, nuėjus krautuvėn ko nusipirkti, pas daktarą ar traukiniu važiuojant.

Gaunamas "Keleivio" Administracijoj, kaina 35 centai

"KELEIVIS"

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas".

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užrašykite "Naujienas" šandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (Wimant Chicago), \$6.00. Chicagoje ir Europoje—\$8.00. Money Orderj ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"

1739 South Halsted Street CHICAGO, ILLINOIS

Užrašykite laišku, kaip patikėtumėte

Manijos poste, Filipinuose, dega amerikiečių orlaivių subombarduoti japonų karo įrenginiai. Dabar štas uostas jau musikių rankose.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Gud mornink, Maikė!
—Labas rytas, tėve.
—Na, pasakyk, Maikė, kaip mano nosis dabar išrodo. Tik nemeluok, sakyk teisybę.
—O ką tai reiškia, tėve? Kodėl tavo nosis šiandien turėtų išrodyti kitaip, negu kitais kartais?
—Maikė, aš buvau cūdauoj vietoj, tik tu niekam apie tai nesakyk.
—Kalbėk aiškiau, tėve.

—Maikė, čia yra sekretas. Aš apėjau nasę, ką turi pinigų ir ji man pusėtinai ratinka, ba gana šarki mōris. Taigi išsigėriau an drasos ir nuėjėš andai pakalbinau žentis. Mislinau kad ji tuoj puls man į glėbį, ba prie janirolų moteris visada greičiau kimba kaip prie prastų. Ale šita ne. Sako, neturiu akvatos žentis. Bet paskui aš sužinojau, kad žentis ji nori, tik jai nepatiko mano nosis, kad biskį išpurpus ir raudona. Kaip aš pasakiau, je tai zakristijonui, tai is man davė rodą važiuoti į Kanadą. Tenai, sako, yra cūdaua vieta, tai, sako, jmausi kunigui kokią penkinę į kišenį ant intencijos gražesnės nosies, ir, sako, nosis tuoiaus bus kaip jurginas. Taigi pereitą nedėlią aš ir nuvažiuau tenai.

—Dabar jau suprantu, tėve. Reiškia, tu buvai nuvežęs savo nosį į stebuklingą vietą.

—Šiur, Maikė. Ir ne aš vienas, ale kokie 200 žmonių su manim buvo nuvažiuavę. Kaip išlipom iš trino, tai kaip antra šilava išrodė. Mus pasitiko kunigas ir nusivedė visus į bažnyčią. Tenai tuojaus prasidėjo mišios ir dvi seserys tuojaus pradėjo rinkti pinigus. Prie altoriaus pastatė beskę, ir vis renka ir neša į tą beskę pilti. Aš turėjau penkinę apieravojęs, tai irgi įmečiau. Ir kaip matai, vaikė, beskę buvo pilna bumaškų. Kaip jau seserys pabaigė kolekta, tai tada išėjo du kunigai su beskėmis, ir kolekta prasidėjo iš naujo. Sakau, negražu neduoti, kada pats kunigas renka. Tai įmečiau da vieną penkinę ba kunigui mažiau nežiduosi. Paskui prasidėjo pamokslas. Labai dailiai pasakojė apie Dievo darbą ir stebuklus, ir ant galo sako, jeigu kas turi kokią kvarabą ir norit per cūdaują Dievo galybę išsigydyti, tai eikit laukan skersai str-

to ir tenai užsirašykite. Pradėjo visi eiti, taigi nuėjau ir aš. Žiūriu, stovi du kunigai su pensilais ir laukia mus. Kaip atvažnas žmogus, aš pirmutinis priėjau ir sakau, kad noriu užsirašyti į cūdaują vietą. Olrait, sako kunigas. Čia, sako, reikia užpirti mišias šventas, katros bus laikomos du kartu ant mėnesio. Aš jam parodžiau savo nosį ir sakau, ar mišios pamačys, ar ne, ba sakau aš noriu žentis ir jo kių fonų čia negali but. O is sako, užpirk mišias. O koks praisas, aš jo klausiu. Is mane apžiūrėjo ir sako: „uok penkiolika dolerių, o eigu turi, tai gali ir daugiau duoti, ba visi pinigai čia ir Ryma, tai neapras.“ Aš, Maikė, turėjau pasikloines penkiolika dolerių, tai ir išmečiau paskutinius. Kunigas užtikrino, kad tas pamačys. Taigi valuk to aš dabar ir klausiu tavęs, kaip mano nosis išrodo: ar pamačijo, ar ne?

—Kodėl tu, tėve, man nepasakei, kad tu tokią kvailystę planuoji? Tuos 25 dolerius tu šiandien turėtum kišeniuje.

—Ai don kēr, Maikė, apie 25 dolerius, jeigu tikitai mano nosis geriau išrodo.

—Tavo nosis, tėve, geriau jau negali išrodyti, nes tu perdaug esi alkoholiaus ir savo kraują supylęs.

—Kaip tai, Maikė? Juk Rymo katalikų kunigai negalėtų mane taip apmauti.

—Jeigu jau butų kokie nežaliežninkai, tai gal ir apsuktų.

—Tu, tėve, perdaug Rymui netikėk. Visos tos stebuklingos vietos yra apgavystė. Juk tu ir pats gali atsiminti, tėve, kaip andai buvo sunkiai apsirgęs pats poriežius. Jisai nevažiuavo į stebuklingas vietas gydytis, bet šaukėsi daktarų pagalbos, kad gelbėtų jo gyvybę. Tai parodo, kad į stebuklus popiežius netiki. O tu užmokėjai už juos net 25 dolerius!

—Čia, Maikė, zakristijonas kaltas. Nuėjėš aš jo nosį taip paženklinsiu, kad ir pas pati šventą tėvą užpirtos mišios negalės jos sufiksyti!

Prieš porą šimtų metų Kanadoj bebros kailiukas buvo valdžios legalizuotas kaip tam tikra vertybė, už kurią buvo galima nusikirti 2 galionus romo, 2½ galiono moleso, 14 svarų kiaušienos, arba 30 svarų miltų.

Ką Krikščionybė Davė Lietuvai

(D-rų J. Šliupo paskaita Lietuvos studentijai)

I.
Norėdami tinkamai orientuotis šiandien ir numatyti kokią elgeseną privaloma ateityje, turime pažvelgti į praeitį ir pakratyti svarbiuosius veiksnius, kurie tautai ir bendruomenei ar žalos ar naudos yra atnešę. Tarp praeities veiksmų labai žymią vietą užima religija. Bent kartą turime rimtai pasiklausti, kokių socialinių labdarybių mes, lietuviai, esame turėję iš krikščionybės ir ką krikščionybė mums lemia ateityje.

Kadangi papa Gregoras IX jau 1238 m. lietuvių pavadinė „velnio sunumis“, tai iš kalno galime būti tikri, kad krikščionybė vaisiai mums ne daug labumų žadėti tegalėjo.

Nešnekanč apie didelę lietuvių tautos senovę ir šimtus išnykusių jos kilčių genčių, mes savo istoriją pradėdam, anot M. Untulio, dar vėliausiomis laidotuvmis: 1) **Kursių**, kurie VIII amžiuje buvo kitiems pavojingi Baltijos jūroje; 2) **Galindų**, tada gyvenusių Smolensko apylinkėse; 3) **Getvių ar Jotvingių**, kuriuos papa Inocentas III pavadė lenkamis krikštyti, ir kurie nuo kardo žuvo 1283 m.; 4) **Sudavų**, kurių vadus Skurdas gelbėjosi išsikraus tydamas Lietuvon; 5) **Prūsų**, kuriuos papa Gregoras IX 1234 m. pavadė kiržėvių ordinui „kaip apaštalių sosto nuosavybė“ valdyti už kasmetinę nuomą mokamą, o kuriuos ordinas apie 1275 m. taip įveikė, kad jie ilgai su vokiečiais susišlėjo, ir paskutinis prusas sako miręs 1685 m.

Gyvais teliko **latviai**, kurie, išbuvę apie 700 metų vokiškų baronų pastumdėliais, po didžiojo tautų karo nusikratę svetimo jungo, 1918 m. sukūrė nepriklausomą Latviją ir galiausiai montininkus išviję, garbinęgi ugdė savo tautiškąją kultūrą, ir **lietuviai**, kurie lig galutinės unijos su lenkais gynė savo nepriklausomybę, paskui lenkamis bei rusų carams bernavo, ir galiausiai vėl atstatė nepriklausomybę nors ir susiaurinto se ribose (be Vilniaus, Gardino ir Seinų, be Tilžės, Jėrutės, Goldapės, Labguvos ir Vėliavos). Latviai ir lietuviai buvo laisvi ir turtingi be krikšto, o vėgais buvo vėrtę po krikšto, ir dar už pavergimą lyg už kokią laisvę kitų labai kariavo.

Teisybė, lenkų apaštalamas musų kunigams išlaisvinimu rodėsi, o be katalikybės lyg vergavimas šetonui. Jogailos brolis 1384 m. popai krikštijo: Kaributį — Dimitru, Lengvenį — Semionu, Skirgailą — Ivaunu, bet pats Jogaila, laimėjim viltimi vedamas, pirsios lenkų Jadvygai ir Krokuvoje Vladislovu pakrikštytas, lenkamis pažadėjo Lietuvą Jadvygos kraitinę i- nešti. Jau ir atviras su lenkais unijos pažadas 1413 m. tapo Horodliuje pasirašytas. Kada 1795 m. lenkų lietuvių respublika pražuvo, tai carų rėžėjais kaustomi vargų vargelius vargome iki 1918 m.

Vytautui valdant, kuris bene 3 kartus buvo krikštytas, taipgi žemaičiai tapo po prievarta krikštyti 1413 m., nors jie, kad ir putros lakaučiai budami, dar ilgai nesidavė lenkų kvaivilinimui, savo senos tikybos apeigų besilaikydami.

—Čia, Maikė, zakristijonas kaltas. Nuėjėš aš jo nosį taip paženklinsiu, kad ir pas pati šventą tėvą užpirtos mišios negalės jos sufiksyti!

Lietuva neturi, kaip lenkai, nepriklausomos bažnytinės hierarchijos. Dar 1417 m. ji tapo pastatyta po Lvo archiepuskupijos globa, vėliau lenkų pirmaisai Krokuvoje ar Gniezne buvo viršininkai. Nuo lenkų atskirti Lietuvos bažnytinę hierarchiją nepavyko nei carui Aleksandriui I, ir šiandien beturime ne Lietuvos atskirą bažnytinę provinciją, o tik Kauno archiepuskupiją, kurią sulig papos užgaidų ketinama prie Lenkijos vėl prijungti, jeigu Lietuvą kas nors parduotų Lenkijai.

II.
Jau pirmas Vilniaus vyskupas Vasilionis buvo pranašavęs, kad Lietuvos krikščionybė tautos budo sugadinimą ir tautos nupuldyimą. Ir iš tiesų taip buvo, kaip veikiai pamatysime. Jau pats Jogaila, Krokuvos atstulbusios universitatės atnaujintojas, turi nusilenkti vysk. Olesnickiui dėl heretiku hussitų priėmimo, kad pasilaisvintų nuo bažnyčios iškeikimo.

Lietuvoje vyskupai buvo Didžiojo Kunigaikščio patarėjai ir valstybėje įtakingiausi žmonės. Buvo 4 vyskupijos: Vilniaus, Zemačių, Kijevo, Lucko. Vyskupas rinko berods Didieji Kunigaikščiai, o papa juos tvirtino už pamokėjimą. Karalienė Bona prekiavo vyskupų sostais. Vyskupo Jono (de ducibus Lithuaniae) pats karalius tikrindavo pajamas. Vilniaus katedroje buvo 18 vikarų, 40 altarių — „vyskupo stalo vasalai“... Zemačių vysk. Mik. Radivilas (1514-22) buvęs kapitulos turtų grobikas.

Vilniaus vyskupijos kapitula ginčijosi su vikariais, kas gaus aukas ant altorių sudedamas, žvakių vaska, atlaidių pajamas... O vyskupas ir kapitula Vilniuje turėjo namų — medinių 50, murinių 45, kiemų 18, daržų 10, malūnų 1, rumus 2, o elgetoms nekasmēt dalindavo po 1 kapą grašių (1562 m.).

Petrograsio — denarium sancti Petri — Lietuva mažai mokėjo Romai iki 1569 m. Klebonai jį rinkdavo vėlykinės išpažinties klausydami. Petrograsį klebonai išskolindavo ir kartais jį dingdavo.

Indulgencijos Lietuvoje mažai buvusios pardavinėjamos.

Annatų — vyskupų papai mokesčių — Zemačių vyskupai iš pradžių nemokėjo, vėliau gi kasmet po 35 florinų, o Vilniaus vyskupai XVI amž. mokėjo po 650 florinų ir tiek pat annatų kasmet. Vilniaus vysk. Vainas už nominacijos bulę mokėjo 5,000 auksinų, ir tiek pat annatų buvo mokama nuo pradžios XVII amž.

Klebonai pareidavo nuo kolliatorių ponų; be to, dauguma turėjo perkamas beneficijas (pajamas), kartais po kelias kitose parapijose. Klebonai turėdavo kaimus su baudžiauninkais valstiečiais. „Ponas suėjęs, vilkas arklį, klebonas dešimtinę.“ skundėsi valstiečiai 1495 m.

Kunigai buvo tamsūs, mažai rupestinę. Pradžioje XVI amž. Zemačių vyskupijoje buvo 38 bažnyčios, o tik 1 mokyklėlė. Rupėjo tik — pajamos! Už tai kardinalas Hosius rašė: „Krikščionybė džiaugtusi, jei iš 1,000 vieną galėtum rasti dievotą“; „visi dvasininkai, Kristaus karalystę pamete.“

jieško velnio karalystės.“ Papos nuncijus Komandoni sako: „Lietuvoje nėra nei mokslo, nei kunigų, išskyrus iš lenkų žemės atvykstancius; vienok ir iš lenkų vyksta į Lietuvą tik tokie, kuriems sunku namie gauti vietą, nes tai daugiausia be mokslo ir be doros žmonės.“

Vienuolynų Vilniaus vyskupijoje iš pradžių buvo 6; i vienuolius retas ėjo iš „pašaukimo“, dažnai nusidėjėliai, norėdami pasislėpti nuo savo pono baudos.

Prastuomenė buvo išskirta iš kunigystės, prebendos tekdavo tik bajorų vaikams; leista buvo kaimiečiui tapti vienuoliu, Vilniaus kapitula neįsileidžia prasciokų (be 2 vietų), nors mokslą gavusių! Karalius Stepas Batorij Lietuvoje nesas užtikęs šviesių kunigų, tik vieną Stakliškęse (apie 1580 m.).

Valstybėje gi kunigija turėjo privilegijas: synodas tegali kunigams mokesčius uždėti; jų turtai neapdedami mokesčiais. Karo metu duodavo **subsidium charitativum**; tik XVIII amž. gale Vilniaus ir Zemačių vyskupai mokėjo 100,000 auksinų, kuriuos klebonai rinko iš žmonių.

Relikvijų papa Aleksandras VI prisiuntė 20 rusių; jėzuitai į Vilnių 1616 m. partraukė sv. Marino relikvijas. 1649 m. pransiškoniai susirupinę, kad Lietuva nedaug relikvijų turėjo, iškėlė kunus pirmųjų Vilniuje kankintinių. (1899 m. katedra gavo du karstus iš sv. Stepono bažnyčios).

Stebuklų Lietuva taipgi nedaug turėjo: tik sv. Kazimieras (gim. 1458, mir. 1484) pas Polocką pasirodęs Goštauto kariuomenei 1518 m., ir kitu kartu sv. Kazimieras prisiuntęs šiltą žiemą 1521 m., pasigailėdamas kunigų iš Italijos, kurie buvo atvažiavę tyrinėti jo stebuklingumą; mat, kad nesušaltų italai Lietuvoje!

Dešimtinė tai bažnytinė tikinčiųjų duoklė, kuri iš moterų priklausė irgi lytinių santykių pavidale, ypačiai kad kunigai buvo taip pat gydytojais, tarp kito ko nuo moterų nevaissingumo. XVII amž. jau aptinkame piktom ligom sergančius klnigus.

Bet už tai Varniuose 1636 m. synodas nutarė steigti sv. Dzidoriaus draugiją. Pradžioje XVIII amž. Karaitai Kėdainiuose ėmė žmones rašyti į sv. Škaplieriaus draugiją, o dabar yra sv. Pranciškaus, širdies Jėzaus, širdies Marijos, Tretininkų ir t.t. Ateitininkai, pavasarininkai, sv. Zitės dr-ja, eucharistininkai — tai vis kunigų armija — musų laikmetvyje.

(Bus daugiau)

AR ŽINOTE, KAD—

Amerikos ir Rusijos rubežiai arčiausia susisiečia Beringo jūroje, prie Little Diomede ir Big Diomede salų. Pirmąją valdo Amerika, antrąją Rusija, tarp jų — penkių mylių tarpas.

Amerikos drednoto kanuolė išmeta viso tono sviedinį.

Už vieną galioną degtinės Amerikos valdžia pasiima 9 dolerius mokesčio; Anglijoje už tą patį galioną valdžia paima 23 dolerius.

Rooseveltą turėjo rinkti da Elektorių Kolegija. Elektoriai balsavo gruodžio pradžioje.

Paskiausia įstoje Jungtinių Tautų nariai buvo Afrikos negrų respublika Liberija, o dabar Franczija.

JAPONŲ ŽVĖRISKUMAI

Vaidelis parodo, kaip japonai Filipinuose kankino čiabuvius gyventojus. Amerikiečiai rado juos belaisvių stovykloje netoli nuo Manilos.

Mokslo Naujienos

Degtukai, kurie nebijo drėgmės

Sakoma, kad reikėlas vėra geriausias išradėjas. Gal ir tiesa. Štai, jau turime degtukus, kurie nebijo sudrėkimo nei vandens.

Tuos degtukus išrado Diamond Match kompanij chemikas Raymond Cody. Savo išradimą jis darė armijos ir laivyno vadų prašomas.

Dalykas toks, kad dabar vartojami degtukai bijo sudrėkimo. Sudrėkusį degtuką neįbrėši, gi sumirkę degtukai dažnai visiškai sugenda. Chemikas Cady surado tokią cheminę medžiagą, kuri degtuką apsaugoja nuo drėgmės. Net ir sumirkytas degtukas nepraranda savo vertės.

Sios rusies degtukai dabar yra vartojami Pacifiko salynuose, kur randasi daug drėgmės ir kur per istisas savaites ir mėnesius lyja. Jie yra gaminami Oswego miestely, New Yorko valstijoje.

Dujos, kurios apsaugoja obuolius

Cornell universiteto laboratorijoj buvo daromi bandymai su įvairiomis dujomis, kurios galėtų apsaugot obuolius nuo puvinio.

Bandymai davė gerų pasekmių. Išrasta tokios dujos, kurios apsaugoja obuolius. Dujos yra leidžiamos ant obuolių, sukratant dėžes.

Apskaičiuota, kad šis išradimas fermeriams ir sandėlių savininkams kasmet sutaupys tukstančius dolerių.

Norėjo gyventi be miego

Vienas kanadietis norėjo įrodyti, kad miegas tėra paprotys. Esą, jei žmogus mokėtų goriau save kontroliuoti ir mažiau miegoti, jį pigiau gyventų. Norėdamas tati įrodyti, jisai nuvyko

ligoninėn, kad daktarai padarytų su juo bandymą. Gydytojas, kuris jį prižiūrėjo, praneša štai ką:

Po kelių dienų nemigos tas žmogus pasidarė užmaršus; jam buvo sunku sukontroliuoti savo pojūčius. Devintą ir dešimtą dieną jis pradėjo kliedėti, tuomet bandymas buvo nutrauktas. Šis pacientas miegojo dvi dienas ir naktis. Kai išimiegojo, vėl pasidarė normalus ir šiandien jau nesaako, kad miegas yra vien paprotys.

Naujas vaistas džiuvos ligai gydyti

Paskilbusioje Mayo klinikoje senenai buvo daromi idomus bandymai su jurų kiauulaitėmis. Klinikos vedėjai bandė naują vaistą, kuris yra žinomas kaip streptomocinas. Surasta, kad naujasis vaistas naikina džiuvos bakterijas.

Jurų kiauulaitės įleista džiuvos bakterijų. Paskui dalis kiauulaičių buvo atskirtos ir joms duota streptomocino.

Streptomocino gavusios kiauulaitės išliko sveikos, o kitos, kurios to vaisto negavo, greitai pradėjo sirgti ir gaišti.

Vėliau parinkta kitas burys sveikų kiauulaičių. Joms pirmiausia duota streptomocino, o vėliau džiuvos bakterijų. Pas kiauulaites nepastebėta jokių ligos žymių.

Ar bus galima tą vaistą pilti kitiems žmonėms, kol kas da nežinoma.

Gamins naujos rusies stiklą

Monsanto Chemical kompanijos laboratorijose rasta priemonių daryti tokį stiklą, kuris perleidžia ultravioletinius saulės spindulius. Kompanijos vedėjai sako, kad po sio karo jį pradedanti masinė tokio stiklo gamyba

Padėtis Belgijoje

Belgija yra viena tų Europos valstybių, kur mažam plote gyvena daug žmonių. Ir taikos metu belgai nepajėgė pasigaminti užtenkamai maisto, kad jo užtektų visiems; apie trečdali jo reikėdavo gabentis iš užsienių.

Atėjo karas ir jos ryšiai su užsieniu nutruko, nes Belgiją okupavo vokiečių armija. Toji okupacija Belgijai atnešė ne tik nacių saugaliavimą, bet ir badą. Okupantai išgrobstė viską; belgams liko vien trupiniai.

Kada į Belgiją atėjo alijantai, belgai juos pasitiko išsekusiomis rankomis. Visas šalis buvo kažkaip suekturizuota ir laikinai pamiršo sunkią bado naštą. Bet taip buvo tik kuriam laikui. Alijantai rado tuščius belgų aruodus ir neturėjo galimybės kiek daugiau į juos dėti. Lengva suprasti, kodėl taip buvo. Visų pirma alijantams buvo gyvas reikalas nugalėti priešą. Amerikos ir Anglijos laivai pirmiausia vežė karo pabūklus, kurie buvo reikalingi armijoms; jie taip pat žūrėjo, kad armijoms neprištigtų masito. O tuo tarpu belgo pilvas kelė „revoliuciją“, pradėjo reikšti nepasitenkinimą.

Tuo nepasitenkinimu naujosios belgiškos Stalino „saulės broliai“ komunistai. Jieškodami progos užtekti žmonėms savo valią (teisingiau pasakius: Maskvos valią), Belgijos komunistai pirmiausia ėmė atakuoti Pierlotą vyriausybę, kad ji nesirūpinanti krašto gerove ir globojanti belgų „kvilingus, nacių pataikūnus.“ Pagaliau ir pats Pierlot buvo apšauktas „kolaboracininku.“

Pierlotas tačiau buvo ne kolaboracininkas, bet paprastas konservatorius — toks, kaip paprastas Amerikos ar Anglijos konservatorius. Jis neapkentė ir bijojo bet kurio pažangiosio žmogaus. Kaip Chicago „Tribune“ apšaukia „raudonuoju“ bile kurį unijū vadą ar liberalą, su komunistais nieko bendro neturintį, taip darė ir Pierlotas ir jo šalininkai. Bet juo daugiau Pierlotas tas savo intencijas rodė, tuo daugiau atsirado nepasitenkinimo ir tuo labiau šį nepasitenkinimą išnaudojo komunistai. Visa to rezultate Briuselyje kilo demonstracijos ir riaušės.

Galų gale Pierlo vyriausybė turėjo pasitraukti; prie valstybės vairo atsistojo flamandas socialistas Achille van Acker. Jisai pa-

siēmė sunkią naštą ir daugelis todėl manė, kad Ackeris po ja sugniūš.

Taip nebuvo ir štai dėl ko. Per visą vokiečių okupacijos laiką Achille van Acker buvo veiklus belgų požemio kovotojų vadas. Belgų požemis tą žinojo ir komunistų keliamo šūmo neklausė. Pagaliau, ir patys komunistai turėjo nurimti, nes Ackerio vyriausybė davė jiems dvi vietas ministrų kabinete. Kaip būtų išrodę, jei koalicijos partija bandytų užkarti savo valią stipresnėms už ją partijoms?

Ackerio vyriausybėje katalikai turi šešias vietas, socialistai ir liberalai po keturias vietas, o komunistai dvi.

Belgijoje šiandien jau ramu, bet jos žmonės da alkanai. Alijantai vis nepajėgia duoti daugiau maisto Belgijai. Ir suprantama kodėl. Amerika turi šelpti ne tik Belgiją. Maisto reikia Francūzijai, Italijai, Graikijai ir Rusijai! Jei ne alijantai pagalba, ypač jei ne Amerikos „lend-lease“ pagalba Rusija senai būtų pralaimėjusi karą.

Belgijos komunistai šito nenori matyti. Jie užmiršta net ir tai, kad alijantai turi rimtą problemą ir su Vokietija, kurios gyventojus nacių režimas taip pat yra apipilęs, kaip belgus, francūzus ir kitus.

Komunistai todėl verda smalą; jie lošia rolę neva „lojalės opozicijos“, kuri kelia aiškėn vyriausybės nerangumą ir kitas tariamas blogybes. Bet Belgijoje niekam nėra paslaptis, kad komunistai stengiasi pastatyti savo valdžią ir įvesti diktatūrą.

Taigi, „kol kas“ komunistai yra prisidengę „lojalios opozicijos“ skraiste, bet per tą „lojalumo“ skraistę, aiškiausia matosi žiaurios diktatūros iltys. Belgijos žmonės tą žino ir dantis sukan-dė kenčia. Jei badaujanti Belgija negaus duonos, ji donuonų“ bile kurį unijū vadą ar liberalą, su komunistais nieko bendro neturintį, taip darė ir Pierlotas ir jo šalininkai. Bet juo daugiau Pierlotas tas savo intencijas rodė, tuo daugiau atsirado nepasitenkinimo ir tuo labiau šį nepasitenkinimą išnaudojo komunistai. Visa to rezultate Briuselyje kilo demonstracijos ir riaušės.

Galų gale Pierlo vyriausybė turėjo pasitraukti; prie valstybės vairo atsistojo flamandas socialistas Achille van Acker. Jisai pa-

listams gali prie to nuvesti. Padėtis Belgijoje yra paini ir rimta. Žiūrėjime, kurių ji duos pasėkų.

K. V.

Depresijos Epidemija

Arba kaip be Amerikos aukso apsirgo pasaulis

Kada žmonės pradeda labai sirgti kuria nors liga, tai tada sakoma, kad ta liga yra virtusi epidemija. Būna šiltinės epidemija, influencijos epidemija, ir t.t.

Dabar ekonomistai priešo išvados, kad gali būti ir ekonominės krizės epidemija. Nes ekonominė krizė taip pat yra liga, tik ja serga ne atskiri žmonės, o valstybės. Prasidėjus tai ligai, laikraščiuose rašoma:

Argentinos stimpas gyvulių, nes ukininkams neapsimoka juos šerti. Amerikos valdžia užmokės fermeriam \$100,000,000 kad nesėtų laukų, nes nėra kur dėti maisto. Kinijoje 5,000,000 žmonių mirė badu. Naujoji Anglijoje užsidarė avalynės fabrikai. Tukstančiai žmonių neturi čeverių. Bedarbių skaičius pasiekė jau 14,000,000. Vakar užsidarė da 4 bankai. Ir taip toliau.

Depresija nesustoja vienoj šaly, bet plinta iš vieno krašto į kitą ir apima visą pasaulį. Lygiai kaip užkrečiamos ligos epidemija.

Tautų Lyga buvo paskyrusi komisiją, kad ištirtų, kodėl depresija plinta iš vieno krašto į kitą. Komisija tyrė šitą klausimą 6 metus ir tik dabar paskelbė savo raportą. Ekonominė krizė plinta dėl to, sako tas raportas, kad ekonominiai pasaulio reikalai yra susirėšę nenutraukiamais ryšiais.

Ekonomistas Sir William Beveridge, kalbėdamas apie 1930 metų depresiją, sako: „Galinga Jungtinių Valstijų ekonominė santvarka pati išsukė didžiausią istorijoje depresiją. Amerika, susirinkusi beveik viso pasaulio aukso, atsisakė duoti Europai naujų kreditų. Pasaulio ekonomija neteko dolerio paramos ir įvyko katastrofa, palietusi kiekvieną pasaulio valstybę.“

Jis mano, kad ir dabartinis karas yra tos katastrofos vaisius.

Tas, kas atsitiko šiaurės Amerikoje 1930 metais ir vėliau, privertė daugelį šalių keisti savo santvarką ir politiką. Pavyzdžiui, Anglija buvo priversta panaikinti aukso valiutą. Anglija pasėkė ir kitos šalys. Prasidėjo valiutos nupigimo lenktynės. Net pati Amerika buvo priversta numušti dolerio vertę.

Valiutos nupigimas privertė valstybes apsitverti mūto sienomis, kad apsaugotų savo pramonę nuo pigių gaminių iš užsienio. Prasidėjo prekybos sutarčių darymas, prasidėjo kvotos. Visa tai tiek supainiojo ir apsunkino tarptautinius santykius, kad visas pasaulis pasidarė ligonis. Galų gale jis pradėjo sirgti net nervų liga, ir 1939 metais, prieš pat karą, jis jau sirgo labai sunkiai.

Kaip pasaulį nuo tokių nelaimių apsaugoti, niekas tikrai nežino, nors pasitylimų ir planų yra daug. Kai kas mano, kad tarptautinis kredito bankas galėtų daug gero šita kryptimi padaryti. Todėl ir Breton Woods konferencijoje buvo sumanyta steigti tarptautinį banką, kuris galėtų skolinti pramonės atstatymui pinigų, tik klausimas, kas turėtų pridedėti į tokį banką pinigų.

Vietinės Žinios

PASMERKĖ DU KAINŲ ADMINISTRACIJOS VIRŠININKUS

Buvo pagauti darant žmuge-lį su racionavimo stampomis

Bostone pasibaigė skandalinga byla. Teismo atsakomybėn buvo patraukti du vietinio Kainų Administracijos ofiso viršininkai, John H. Howard ir Martin Norton.

Abudu buvo kaltinami dėl sukčiavimo — nelegalaus pardavinėjimo raudonųjų stampų. Tomis stampomis įjėdu aprupindavo Bostono mėsos pirklius ir krautuvininkus.

Gautus pinigų tie sukčiai pasilikdavo sau ir jais naudojosi.

Howard ir Norton buvo pagauti pereinant rugsėjo mėnesį ir paleisti iš tarnybos. Pradžioje įjėdu gynėsi, kol vyriausybės investigatoriai neturėjo pilnų įrodymų. Vėliau, kada tie įrodymai buvo surinkti ir pristatyti teismui, abudu prisipažino, norėdami išvengti sunkesnės bausmės.

Howard ir Norton pasmerkti po keturis mėnesius kalėjimo. Savo bausmę jie pradės sekamą pirmadienį, gegužės 7.

Abudu pasmerkietji yra stambūs politikieriai iš Dorchesterio.

„Mus laikė tik šunimis“ — sako vokiečių belaisvis

Nacių Vokietijoje šiomis dienomis buvo išlaisvinta daug belaisvių, jų tarpe ir amerikonių. Vienas tų belaisvių, karys Joseph Liss iš Westfieldo, prisuntė laišką savo motinai Jame, be kitko, jis sako:

„Per tris mėnesius aš gaudavau po šmolėlį duonos ir du biudeliu prastos sriubos. Tai buvo dienos porcija. Bendrai imant, mus jie laikė tik šunimis.“

Lis buvo sužeistas ir paimitas į vokiečių nelaisvės sausio 3 d. Dabar jis randasi vienoje Anglijos ligoninėje.

Nori uždraust žaislinius vaikų šautuvus

Valstijos legislaturai yra pasiūlytas bilis, kuris draudžia pardavinėti žaislinius vaikų šautuvus. Bilias autoritai sako, kad tie šautuvai yra „dvigubai nenaudingi.“ Pirmia, vaikai išmokomi pėtikizmo; antra, daugelis vaikų sužeidžia vienas kitą. Bet daugiausia tais šautuvais vaikai išsauda langų.

Spėjama, kad legislatura tą bilį užgirs.

Pasirašė paveldėjimo bilį

Gubernatorius Tobin pasirašė legislaturai priimtą bilį, nustatantį paveldėjimo teisę žmonai ir vyrai, kurie mirdami palieka turto, bet nepalieka testamentą.

Einant tuo įstatymu, mirusio vyro žmona (ar vyras) gauna pirmuosius \$10,000 net ir tokiame atsitikime, jei mirusis nebutų palikęs testamentą ir jeigu tą turtą norėtų paveldėti kiti.

Areštavo narkotikų šmugelninkus

Roxbury policija areštavo penkis asmenis, jų tarpe vieną moterį, kurie varė šmugelį narkotikais. Pasuimtuosius rasta daug opiumo.

Legislatura atmetė mokytojų teisės bilį

Massachusetts legislatura 90 balsų prieš 50 atmetė mokytojų teisės bilį. Iki šiol buvo taip, kad mokytojos turi but nevedusios. Kaip tik mokytoja išteka, ji automatiškai netenka savo vietos.

Tą netikusią praktiką norėta panaikinti, bet legislatura nesutiko ir mokytojų teisės bilį atmetė. O Bostono ir apylinkės mokyklose vis labiau stinga mokytojų.

Sudegė didelis ledo sandėlis

Somerville sudegė didelis ledo sandėlis, priklausęs Ten Hills kompanijai. Gaisro priežastis da nenustatyta.

Gatekarių nelaimė sužeisti 46 žmonės

Cedar Grove gatekarių stotyje susikūlė du gatekariai. Nelaimės metu buvo sužeisti 46 žmonės, kelias jų pavojingai.

Nelaimės priežastis — sugedę vieno gatekario stabdžiai.

„Jurymenai“ gaus daugiau mokėti

Gubernatorius Tobin pasirašė naują bilį, kuris leidžia didinti prisiekusių teisėjų algas. „Jurymenai“ dabar gaus nuo 6 iki 8 dolerių už dieną. Iki šiol jie gaudavo nuo 5 iki 6 dolerių.

Uždarė aludę ir valgyklą

Laisnių tarybos įsakymu. Bostone buvo uždaryta didelė aludė ir valgykla, kuri randasi prie Scollay ir Howard gatvių. Užėigos savininkai buvo apkaltinti už nešvarą.

MANILOS PASTAS

Šitoj nuotraukoj matosi Manilos pastas, kur japonai buvo įsitvirtinę. Amerikiečiai priešą išmūšė. Manila jau išlaisvinta.

PETAİN SUGRYŽO Į FRANCŲZIJĄ

Šveicarija atsisakė pri-glausti išdaviką Lavalį

Pereitą savaitę apleido nacių Vokietiją keli garsūs žmonės, jų tarpe ir francūzų maršalas Petain.

Petaın, kaip žinia, buvo pro naciškos Vichy vyriausybės galva Francūzijoje. Kada alijantų armijos išiveržė Francūzijon, Petaın atsidūrė Vokietijoje. Sakoma, kad jį buvo išvežę patys naciai, kaip tremtinės lėlių vyriausybės galvą. Vokietiją pabėgo ir Lavalis, Petaino dešinioji ranka.

Petainas dabar buvo sustojęs Šveicarijoje. Bet šveicarai nuvežė jį prie francūzų-šveicarų sienos ir atidavė Francūzijos vyriausybei. Mandagumo dėliai, francūzų vyriausybės pareigūnai neprileido reporterių, kada buvo areštuotas Petaın.

Suimtas Petaın yra kaltinamas už valstybės išda-

KAREIVIO LAVONAS UPEJ

Mystic upėj, netoli Bostono, buvo rastas kareivio L. Bennetto lavonas. Bennett buvo prapuoles kovo 8 dieną.

TEISINGAS PATAREJAS

„Teisingas Patarėjas“ aiškina daugiausia lyties ir sveikatos reikalus. Bet jis taip pat nušviečia ir daugybę kitų dalykų. Jis pasako beveik viską, kas žmogui reikia žinoti.

Tai yra vienintelis veikalas, kuris neužims jūsų laiko ilgais pasakojimais ir nuobodžiais išvardijimais, bet trumpais ir aiškiais žodžiais pasakys jums atvirą tiesą: kas reikia daryti, o ko nereikia, kad būtų galima be baimės saudotis gyvenimo smagumais ir nepadaryti klaidos. „Teisingas Patarėjas“ atsakys jums net į tokius klausimus, kurių jūs kartais nenorėtumėt ir savo gydytojo klausiti. Beveik kiekvienas lyties klausimas jame nušviestas, beveik kiekvienas „sekretas“ išaiškintas.

Stai kelias tas klausimų, kuriuos aiškina „Teisingas Patarėjas“:

- Ką reikia meli ir iš kur ji pa-reina?
- Kaip atsirado ir ką reikia bukie?
- Ką reikia „pirmosios nakties teisės“, kuria seniau naudojo kunigai ir dvarponiai?
- Ką reikia šiluminis žiedas? Balta jaunosios šėbė? Jaunosios šydros? Ryžių barstymas jauniems ant galvų? „Medaus Mėnuo“?
- Kas reikia jaunai merginai žinoti prieš išteikimą kad nepadaryti klaidos?
- Kokio amžiaus geriausia tekėti ir vesti?
- Kas reikia žinoti pirmą naktį? Šito nepasako jauniems nei tėvai, nei bažnyčia, nei mokykla. O klausimas labai svarbus, nes nuo jo priklauso gyvenimo laimė ar nelaimė. Bet ką visi slepia, tą atvirai pasako „Teisingas Patarėjas.“
- Arta Gimdyimo Kontrolės Klausimas. Turėt ar neturėt vaikų? Tai opiausias kiekvienos šeimos klausimas. Ir „Teisingas Patarėjas“ čia patiekia įdomią informaciją.
- Ar galima nustatyti būsimo kūdikio lyties iš karno? D-ras Reeder sako, kad galima, ir „Teisingas Patarėjas“ paduoda juo nurodymus, kaip tai padaroma.
- Kodėl tulos moterys neturi vaikų, kad ir labai nori? „Teisingas Patarėjas“ ir šitą klausimą atskleidžia.
- Kokius vyrus moterys myli? Kokias moteris myli vyrai? Arba kokios moterys neprivalo tekėti? „Teisingas Patarėjas“ pasakys jums viską.
- Kas reikia žinoti, kad vaikai būtų sveiki ir gražūs? Kaip turi užsilaikyti nešėcia moteris? Kaip reikia auginti kūdikį?
- Moteries anatomija ir fiziologija.
- Kodėl kunigams turėtų but uždrausta kabibet apie šeimyninius reikalus?
- I visus šiuos klausimus „Teisingas Patarėjas“ atsako aiškiai ir nieko neslėpdamas.
- Knyga graži, su paveikslais, 228 puslapių, stipriais audimo apdarais.

Be to, „Teisingas Patarėjas“ pasakys jums trumpai ir aiškiai: Kaip prasidėjo pasaulis?—Iš kur ir kaip atsirado žemė?—Kaip atsirado žmogus ant žemės?—Ir daug-daug kitų įdomių dalykų.

„Teisingas Patarėjas“ parašymui buvo sunaudoti tokie mokslo veikalai, kaip Welso „Pasaulio Istorija“, Jordano „Evoliucijos Pagrindai“, McCabe'o „Civilizacijos Evoliucija“, Boelsche's „Žmogaus Evoliucija“, D-ro Gates „Sexual Truths“ ir daugybė kitų. Tai kartu mokykla ir papuošimas namuose. Kaina \$1.50 Užsisakykit „Teisingą Patarėją.“

KELEIVIS

636 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA

SU SPALVUOTU ZEMLAPIU.

Šitas veikalas parodo, kaip nuo 1905 metų revoliucinės Lietuvos spėkos vedė kovą su caro valdžia, ir kaip tuo pačiu laiku kunigai tą valdžią rėmė ir gynė; kaip paskui revoliucija paėmė viršų, kaip Lietuva likos paliuosuta iš po caro valdžios ir kaip ji buvo apskelbta respublika. Pridėtas didelis spalvuotas žemlapis parodo dabartinės Lietuvos ribas ir kaip šalis yra padalyta į apskritys. Tai yra vienatinė knyga, kuri parodo, kaip gimė Lietuvos Respublika ir kaip ji išrodė. Čia tepta visi svarbesni dokumentai: Steigiamojo Seimo nutarimai, taikos sutartis su bolševikais, sutartis su latviais, aprašymas visų mūsų su lenkais ir tt. Yra tai ne knyga, bet tiesiog žibintuvas, kuris apšviečia visą Lietuvą iš lauko ir iš vidaus.

Kaina \$1.00

KELEIVIS

636 Broadway,

So. Boston, Mass.

Vietinės Žinios

REIKIA GELBĖTI BOSTONO MIESTĄ

Politikieriai gali nutraukti nuo kojų paskutinius čėverkykus

Municipal Research Bureau sako, kad šimtą Bostono taksai bus pakelti iki \$44.50 nuo tukstancio. Tai reiškia apie \$4.00 daugiau negu pernai. O ir pernai taksai buvo jau vargiai pakeliami. Rendoras „užsaldytos“ o taksai vis kyla. Namų savininkams tas reiškia prapultį.

Ir kodėl miesto taksai turėtų kilti dabar, kuomet nėra jokių bedarbių? 1932 metais, kuomet miestas turėjo maitinti šimtus tukstanciu bedarbių, gyventojai mokėjo \$35.50 taksų nuo tukstancio dolerių nuosavybės. Jeigu tada užteko \$35.50, tai kodėl dabar reikia \$44.50?

Bostono gyventojams laikas jau apsižiūrėti, kad politikieriai nenutrauktų jiems nuo kojų paskutinių čėverkykų. Laikas išvalyti parazitus iš administracijos, laikas gelbėti miestą!

Minkų Radijo programos perengimas

Pereitą sekmadienį So. Bostone, Gavin School salėje pp. Minkai buvo surengę pramogą atžymėjimui savo vedamos radijo programos 11 metų sukaktį. Brooklynietės moterys vaidino komediją „Pasaulis be Vyrų“ ir Pranas Stankunas, taip pat iš Brooklyno, sudainavo kelią dainų. Taip pat dainavo ir pp. Minkų radijo grupės dainininkės, dargi duetų, solų. P-lė Namaskytė su ponia Minkiene suskambino piano duetu porą gražių dalykų.

Pr. Stankunui ir kitoms dainininkėms planu akompanavo ponia Valentina Minkienė, ir reikia pripažinti, kad gana gabi akompanistė. Ji prie piano turi gražių stilių-judesį ir tikrai artistiskai atrodo. Butų labai gerai, kad ponia Minkienė galėtų daugiau laiko pasvešti prie savo prigimtos profesijos—muzikos.

Programą atidarė p. Steponas Minkus, tardamas kelis žodžius publikai. Jis taip pat gale programos padėkojo visiems už atsilankymą ir rėmimą radijo programų. Be vaidintojų iš New Yorko svečių matėsi ponia S. Čerienė ir p. J. Kruzė. Iš Worcesterio buvo p. G. Kyba, „Amerikos Liet.“ leidėjas. Gal svečių iš kitur buvo ir daugiau, bet nepažinojau ar nepastebėjau.

Po programos visi Brooklyno svečiai ir kai kurie vietiniai buvo pakviesti pas pp. Minkus vakarienes. Svečiai buvo gražiai priimti ir pavaišinti.

Šnipšt.

Vakarelis motinų garbei

Gegužės 6 d. Dorchesterio Liet. Moterų Klubas minės Motinos Dieną. Bus muzikos, kalbų, užkandžių. Motinos bus papuoštos gyvomis gėlėmis. Pradžią 5 val. popiet., Arcadia Hall, 204 Adams St., Dorchester. Pelnas skiriamas Raudonajam Kryžiui. I vakarelį yra kviečiamos ne tik motinos, bet visi lietuviai.

Fall River buvo išvogta deimantų krautuvė. Vagiliai išnešė už kelią tukstanciu dol. deimantų.

BALF Moterų Komiteto pranešimas

Per visą gegužės mėnesį dar eis rinkimas drabužių ir avalynės nuo karo nukentėjusiems Lietuvos žmonėms. Drabužiai bus priimami kas penktadienį nuo 7 iki 10 val. vakare, Dariaus Posto buveinė ant C stryto, Drake School name.

Visos moterys, kurios priklauso prie komiteto, kaip ir tos, kurios simpatizuoja savo nelaimingiesiems broliams Lietuvoje, yra raginamos tais vakarais ateiti padėti darbą užbaigti. Drabužių ir avalynės yra daug. Visas darbas norima užbaigti iki birželio 1, o vasaros metu rinkliavą ir darbą pertraukti.

Taigi visi, kurie dar turi drabužių ir avalynės, kuriuos norite paaukoti, meldžiam paskubėti, nes nuo birželio 1 jau nebus priimami.

Koresp.

Palaidojo seną norwoodietį, Feliksą Trušą

Pereitą sekmadienį buvo palaidotas senas Norwoodo gyventojas, Feliksas Trušas, gyvenęs 914 Washington St.

Feliksas Trušas gimė 1887 m. Medlaukių kaime. Raudėnų parapijoje. Šiauliu apskr. I šią šalį atvyko berods 1909 ar 1910 metais. Kurį laiką gyveno Bostone, vėliau persikėlė į Norwoodą ir per eilę metų dirbo Plimpton Press kompanijoje. Buvo vienas kurėjų Lietuvių Piliečių Bendrovės.

Velionis buvo viengūnis, gyveno pas pp. Vizgirdus. Nulidė liko du broliai. Juozas ir Kazimieras Trušai, taipgi sesutė Marijona Dovidienė. Juozas gyvena Norwoode, Kazimieras ir Marijona gyvena Alliance, Ohio. Jie buvo atvykę laidotuves, kartu su jais ir svogeris A. Dovidenas, senas „Keleivio“ skaitytojas. Velionį Feliksą palaidėjo i kapus didokas burys žmonių — giminės, draugai ir kaimynai. Prie kapo pasakė atitinkamą kalbą „Keleivio“ red. štabo narys, St. Strazdas. Paskui visi laidotuvių dalyviai buvo pakviesti i velionio namus, kur duota gedulingi pietūs.

Velionis Feliksas buvo palaidotas Highland kapinėse. Tebuna jam lengva Amerikos žemė.

Rep.

Zuvę, sužeisti ir be žinios dingę lietuviai

Karo informacijų biuras paskelbė naują listą kareivių, kurie žuvo, buvo sužeisti ir be žinios dingę. Sąrašė radom šius lietuvius: Jonas Gedaminkas iš So. Bostono.

Mykolas Saksonis iš Peabody.

Jonas Jonaitis iš Lynno. Visi trys žuvo „Europos karo teatre“.

Tarp sužeistų randasi Jonas Baškevičius iš Somerville. Be to, vienas lietuvis, Karolis Žirdinas, be žinios dingęs. Pastarasis veikiausiai pateko i vokiečių nelaisvę. Jo motina gyvena Cambridge'je.

Mirė 102 metų senelė

Worcesterio mirė 102 metų senelė, Emma Porter. Ji buvo gimusi 1843 metais ir gerai žinojo civilio karo laikus.

KAS YRA KALTAS DĖL JUODOS RINKOS?

Žmonės skundžiasi, kad valdžia neduoda gana „pointų“

Bostone veikia juodosios rinkos spekuliantai. Spekuliacijos raketos giliai ir plačiai įsišaknėjęs. Kova prieš spekuliaciją darosi vis sunkesnė, nes daugelis žmonių, pristigę „pointų“ eina i juodąją rinką ir perka ką gauna, mokėdami aukštas kainas. Juk nevalges žmogus nebus.

Yra žmonių, kurie nenori turėti jokio reikalo su juodąja rinką ir jos neieško, ieigu galėtų gauti maisto legaliai. Bet jie taip sako:

Kainų administracijos žmonės neteko galvų. Mėsai ir šiaip riebalams jie vis kelia daugiau „pointų“. Net už margariną, kuriam pernai nereikėjo „pointų“, dabar jau reikia duot 12 pointų. Net prasciausias rusišas mėsgaliui reikia pointų. O tų pointų žmonės gauna nedaug. Todėl žmonės ir eina i juodąją rinką, kur pointai nereikalingi.

Tame yra daug tiesos. Kel žmonės rems juodosios rinkos spekuliantus, kova su jais bus sunki, neįmanoma. Valdžia tyrinėja spekuliaciją vietose, bet nieko nedaro, kad surast spekuliacijos siulų galus — mėsos gamybą ir jos paskirstymą bei pristatymą.

Daugelis bostoniečių stato tokį klausimą: Ar mes turėsime badauti vien dėl to, kad Europa apsikrėtė diktatūrų bacilomis ir kad tili mūsų vyriausybės pareigūnai neteko galvų?

Kas nors ir kaip nors turės imtis rimto darbo, nes kitaip susilauksime tikros negėrovės.

Lankėsi viešnia

Pereitą pirmadienį „Keleivio“ įstaigą vizitavo ponia O. Valaitienė iš Brooklyno. Jono Valaičio, BALF sandėlio vedėjo žmona. Ji, su kitomis brooklynietėmis, pereitą sekmadienį pp. Minkų parengime vaidino „Pasaulis be Vyrų“ ir ta proga, pasilikus porai dienų South Bostone, lanko savo giminės bei draugus.

Mėsos badas Bostono rinkoje

Visą pereitą savaitę Bostono rinkoje stigo mėsos. Dėliai to buvo uždarytos kai kurios krautuvės. Net ir didžiosios krautuvės buvo pristigusios mėsų.

Kainų administr. pareigūnai sako, kad tai esant tik pradžia. Ši mėnesį Bostono rinkoje busi da mažiau mėsos.

Prašo skirt 40,000 dol. mokytojų algoms padidinti

Bostono mokyklų taryba kreipėsi i majorą Kerrigan, prašydami skirti bent 40 tukstanciu dolerių, kad būtų galima padidinti mokytojų algas.

Savo keliu majoras Kerrigan kreipėsi i valstijos legislaturą ir pasiulys bilių, kad dalį tų lėšų padengtų valstija.

TUOJAU REIKALINGOS MOTERYS VALYTI VAGONUS

Darbas dienom. Pi na 48 valandų savaitė. Mokestis gera. Geros darbo sąlygos.

Kreiptis pas: Employment Office, Waiting Room, North Station arba

Railroad Retirement Board, 115 High Street, Boston, Mass.

BOSTON & MAINE RAILROAD

NEPIRK NAMO GERAI NEAPSIRUPINĘS!

Dabar yra rimtas namų trukumas. Tai yra tikriausias budas gauti pilną vertę už įdėtus pinigus. Mutual nusipirkti nuosavą namą. Nėra geresnio investavimo nei pasitenkinimo kurių sumanys viršininkai turi ilgų jusų sąjmai—jei jūs gaunate tinkamą prekę už savo įdėtus pinigus.

Dabar yra gerų pirkinių visur. Bet kos skatina namų nuosavybę su žekartu yra ir tokių namų, kurių kaina iškelta aukščiau nustatytos linijos—bargenai, kurie atėję gali jums atnešt daug sunkumų ir išlaidų jų pataisymui ir užlaikymui.

Todėl pasirinkit atsargiai. Kur nors yra namas tinkamas jums—tinkama kaina, dydis, pastatymas ir apieilinkė—bet jūs turit eit jį susirast. Šie du žingsniai jums mui. Tas apsimokės.

Pirmas, tegul agentas parodys daug namų pasirinkimui. Tas apsimokės.

Antras, kai jau pasirinksit iš jų du ar tris, paprašykit savo Mutual Savings Banko, kad juos apžiūrėtų ir patartų kuris jų geriausias pirkiny.

The SAVINGS BANKS of Massachusetts

Bank where you see this emblem

at a "Savings Bank of Institution for Savings"

Ir iš skudurų daro raketą

Kainų administracijos pareigūnai tyrinėja senų skudurų rinką Bostone. Pasirodė, kad ir ją apniko raketieriai. Skuduriai yra reikalingi mašinoms valyti, kartu ir laivų statymo bei taisymo pramonėje. Bet už prasciausias rusišas skudurias reikia daug mokėti. Nei valdžiai nedaryta išimčių. Galų gale, laivyno vadovybė padarė skundą ir kainų administracija jau tyrinėja skudurų raketą.

Spekuliacija žuvų rinkoj

Bostono žuvų rinką apniko spekuliantai. Mat, pristigę mėsos ir žmonės perka daugiau žuvies, todėl pirklių pradėjo kelti kainas. Kai kuri žuvis jau neįperkama.

Ryšium su tuo Kainų Administracija yra gavusi daug skundų.

Steigs vaikučių darželius

Bostone ir apylinkėse norima atidaryti kelią vaikučių prieglaudos darželių. I darželius bus priimami tie vaikučiai, kurių motinos dirba karo pramonėse arba butinam šeimos užlaikymui.

Gryžo japonų belaisviai

Bostonan sugrįžo Frank Corliss, jo žmona ir 5 metų dukrelė. Jie grįžo iš Filipinų, kur per keturis metus išbuvo japonų nelaisvėje.

RADIJO PROGRAMA

Lietuvių Radijo Korporacijos programa ateinančių nedėdienį iš WORL stoties, 950 kilociklų, tarp 9:30 ir 10:30 ryto, bus tokia:

1. Dainos.
2. Muzika.
3. Pasaka apie Magdutę.

Po programos parašykitė savo išpužius ir nusiųskite adresu: WORL Station, Lithuanian Program, Boston, Mass. S. Minkus.

TAVERNAI REIKALINGAS VYRAS

Reikalingas vyras, kuris moka pagaminti pietus, paprastą valgią ir pavalyti vietą. Jeigu piliėtis, tai galės ir už baro pabuti kada reikia. Geras vyras geras ir pastovus darbas.

ALUKONIS' TAVERN, 312 D St., South Boston, Mass. Tel. SOU 9776

REIKALINGA MOTERIS

Moteris padėt prižiūrėti nedidelį namą. Gyventi kitur. Dirbti 6 dienas, nuo 9:30 ryto iki 5 popiet. Algos \$18. Prašom telefonuoti: BEA 4250.

NAMAS PARDAVIMUI

Namas turi 17 kambarių išnuomavimui, 2 toiletai, 1 savo išpužius ir nusiųskite fonuokit Cap. 1997 arba atst. Lithuanian Program, eikite pažiūrėti: 83 Green St., Boston, Mass. S. Minkus.

Tel. SOU. 1645
Take advantage of CASPER'S morning SPECIAL \$10.
SOFT, CREAM-OIL PERMANENT \$8.
Special from 8:30 A. M. to 10:30 A. M.
OTHER PERMANENTS FROM \$5. TO \$50
Luxurious Waves Set While You Relax in Glamorous Surroundings.
at
CASPER'S Beauty Salon
738 E. Broadway, South Boston, Mass.
Hours: 8:30 to 5. Open Thursday Evenings

Geriausia Užėiga Vyrams ir Moterims Yra SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Belukonis, Savininkas

Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai patarnauja. (11-24)

258 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

Arkivyskupas Cushing perka Brocktono farmą

Brocktono miestas nutarė parduoti savo farmą, kuria jis nebesinaudoja. Kartu pranešama, kad tą farmą perkas Bostono arkivyskupas Cushing už \$65,000.

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street, South Boston
Pristato toniką, vyną ir visokios rusies alų baliams, vestuvėms i namus ir sales. (-)

Savininkai:

Jonas Arlauskas ir Juozas Skandalis.
Telef.: SOU 3141.

Dr. Joseph A. Gaidis OPTOMETRISTAS

Valandos: 9 iki 12, nuo 2 iki 6, nuo 7 iki 9, uvertams
AKIŲ DAKTARAS
Istauso defektuotas akis ir tinkle mu laiku sugrąžina sviesą. Ista arminuoja ir prikiurio akinius
14 Summer Street
LAWRENCE, MASS.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So Boston 0046
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1232-W

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8.
506 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: South Boston 1330

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado.
Specializuoja Vyriskių organų nusilpnėjime. Gyvenimo permainų moterų. Moterų ir Vyrų ligas Kraujo ir Odos Ligas.
Valandos: nuo 10 iki 12 dienas, nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare
180 HUNTINGTON AVE., BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570

Tel. SOU 2305

DAKTARAS J. L. Pašakarnis OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakare
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 dienas
447 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 27 BOSTON. (Tel. Lafayette 2371 arba: Somerset 2044-J)
SPECIALISTAS KRAUJO, INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ
Daro Kraujo Patikrinimą
Valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vak. kasdien Nedėiom, nuo 10 ryto iki 1.

Tel. TR0bridge 6330

Dr. John Repshis

(REPSYS)
LIETUVIS GYDITOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėiomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman st. art. Central stv. CAMBRIDGE, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI
(Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir i tolimas vietas.
Sveiki priėmimo, kaina prieinama.
526 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. South Boston 6613